

**Naturelgaz Sanayi
ve Ticaret A.Ş.**

31 Aralık 2018
Tarihi İtibarıyla ve
Aynı Tarihte Sona Eren Yıla Ait
Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu

17 Ocak 2020

Bu rapor, 6 sayfa bağımsız denetçi raporu ve 69 sayfa finansal tablolar ve tamamlayıcı dipnotlardan oluşmaktadır.

KPMG Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
İş Kuleleri Kule 3 Kat: 1-9
Levent 34330 İstanbul
Tel +90 212 316 6000
Fax +90 212 316 6060
www.kpmg.com.tr

ÖZEL BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Naturel gaz Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na,

Görüş

Naturel gaz Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2018 tarihli finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, özkaynaklar değişim tablosu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, Şirket'in 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"lere) uygun olarak, tüm önemli yönleriyle, gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS"lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan *Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar* ("Etik Kurallar") ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ve TFRS 15'in ilk uygulaması

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ve TFRS 15'in ilk uygulaması ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahmin ve varsayımlarının detayı için Dipnot 2.(b)'ye bakınız.

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
<p>Şirket'in hasılatı doğalgaz satışlarından elde ettiği gelirlerden oluşmaktadır.</p> <p>Şirket, TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" Standardını 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla uygulamaya başlamıştır.</p> <p>Şirket, TFRS 15'te izin verildiği üzere, ilk uygulamada kümülatif etki yöntemini kullanarak, 2017 yılına ait karşılaştırmalı dönemleri yeniden düzenlememiştir.</p> <p>TFRS 15, hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceğini belirleyen kapsamlı bir çerçeve oluşturmakla birlikte; yeni Standardın ilk kez uygulanması ve hasılat elde edilen işlemlerin muhasebeleştirilmesi karmaşıktır. Bu nedenle, "TFRS 15'in ilk uygulaması" denetim çalışmalarımız açısından odaklanılan bir alan olmuştur.</p> <p>Şirket, müşterilerine sözleşmeye bağlı gaz satışı yapılmasını müteakip kontrolün karşı tarafa geçmesiyle birlikte hasılatı muhasebeleştirilmektedir.</p>	<p>Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Satış süreci ile ilgili kilit iç kontrollerin tasarım, uygulama ve işleyiş etkinliğinin BT uzmanlarımızdan destek alınması suretiyle değerlendirilmesi. - Şirket'in satış sözleşmelerinden örneklem ile seçilen sözleşmelerin incelenmesi ve Şirket'in uyguladığı muhasebe politikalarının TFRS 15'e uygunluğunun değerlendirilmesi, - Müşterilerle yapılan sözleşmelerdeki ticari unsur ve teslim koşullarına ilişkin hükümler incelenerek farklı teslim düzenlemeleri için hasılatın finansal tablolara alınma zamanlaması değerlendirilmiştir, - Örneklem ile seçilen satış işlemleri için alınan satış belgeleri aracılığıyla malların sahipliğinden kaynaklanan risk ve getirinin müşteriye devri incelenmiş ve hasılatın ilgili olduğu raporlama döneminde ve doğru tutarda finansal tablolara alınıp alınmadığı test edilmiştir. - Örneklem yöntemiyle ile belirlemiş olduğumuz müşterilerden doğrudan temin edilen dış teyitler ile ticari alacaklarının varlığı ve alacak bakiyelerinin doğruluğu test edilmesi.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ve TFRS 15'in ilk uygulaması (devamı)

Kilit Denetim Konusu (devamı)	Konunun denetimde nasıl ele alındığı (devamı)
<p>Şirket'in performans değerlendirmesi açısından önemli bir ölçüm kriteri olması ve niteliği gereği ilgili olduğu dönemde ve doğru tutarda muhasebeleştirilmemiş olma riski bulunması nedeniyle "hasılatın muhasebeleştirilmesi" kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir.</p>	<p>- Olağan olmayan veya süreklilik teşkil etmeyen arazi işlemlerin varlığının tespit edilmesi amacıyla analitik incelemeler yapılması.</p> <p>TFRS 15'in ilk uygulaması ile ilgili olarak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Şirket'in yeni muhasebe politikaları anlaşılacak, TFRS 15 açısından uygunluklarının değerlendirilmesi ve sonuçların belgelendirilmesi, - Şirket finansal tablolarında hasılat ile ilgili yapılmış olan açıklamaların, TFRS 15 uyarınca yapılması gereken yeni açıklama gerekliliklerine uygun olup olmadığının değerlendirilmesi ve - Müşterilerle olan mevcut sözleşmelerin analiz edilmesi ve cari dönemdeki hasılat elde edilecek unsurlar açısından yeni muhasebe politikasının uygunluğunun ve bunlarla ilgili açıklamaların tamliğinin ve doğruluğunun değerlendirilmesi.

Maddi duran varlıkların yeniden değerlemesi

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
<p>Şirket, maddi duran varlıkları içerisinde yer alan ve toplam varlıkların %55'ini oluşturan arsa ve binalar, tesis, makine ve cihazların ölçümünde yeniden değerlendirme yöntemini seçmiş olup, bu varlıklar gerçeğe uygun değerinden ölçülmektedir. Bu kapsamda, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yılda 88.178.026 TL tutarında yeniden değerlendirme artışı muhasebeleştirilmiştir.</p>	<p>Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Şirket yönetimi tarafından seçilen bağımsız değerlendirme uzmanlarının, yeterliliği, yetkinlikleri ve tarafsızlıklarının değerlendirilmesi, - Şirket tarafından değerlendirme uzmanlarına sağlanan verilerin tamliğinin ve uygunluğunun kontrol edilmesi,

Maddi duran varlıkların yeniden değerlemesi (devamı)

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
<p>Şirket, söz konusu maddi duran varlıklarının gerçeğe uygun değerinin tespiti için bağımsız değerlendirme uzmanları ile çalışmaktadır.</p> <p>İlgili maddi duran varlık kalemlerinin gerçeğe uygun değerlerinin tespitinde kullanılan değerlendirme yöntemlerinin önemli tahmin ve varsayımlar içermesi nedeniyle, bu konu kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bağımsız değerlendirme uzmanlarının hazırlamış olduğu değerlendirme raporlarında kullanılan yöntemlerin ve varsayımların uygunluğunun değerlendirilmesinden yardım alınmak suretiyle değerlendirilmesi, - Değerlendirme uzmanlarımızdan yararlanmak suretiyle, özellikle makine ve ekipmanların faaliyet gösterdiği sektörlerdeki Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti ortalamaları ile karşılaştırılma yapılması da dahil olmak üzere, kullanılan iskonto oranlarının değerlendirilmesi, - İlgili finansal tablo açıklamalarının, temel varsayımlara, muhakemelere ve duyarlılıklara dair açıklamalar da dahil olmak üzere, yeterliliğinin değerlendirilmesi.

Diğer Husus

Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren hesap dönemine ait finansal tabloları başka bir bağımsız denetçi tarafından denetlenmiş ve 8 Kasım 2019 tarihinde bu finansal tablolara ilişkin olumlu görüş verilmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Şirket yönetimi; finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Şirket'in sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Şirket'i tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirket'in finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Şirket'in kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Şirket'in sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirket'in sürekliliğini sona erdirebilir.
- Finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

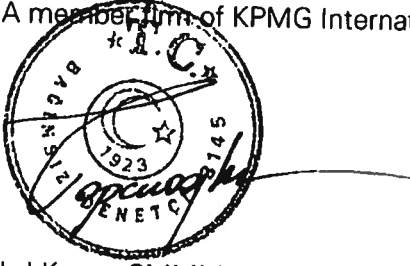

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of KPMG International Cooperative

Işıl Keser, SMMM
Sorumlu Denetçi
17 Ocak 2020
İstanbul, Türkiye

İÇİNDEKİLER

FİNANSAL DURUM TABLOSU	1
KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	6
1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6
2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	6-32
3. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	33
4. STOKLAR.....	33-34
5. FİNANSAL BORÇLANMALAR.....	34-36
6. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	37
7. DİĞER ALACAK VE BORÇLAR	38
8. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER.....	38
9. MADDİ DURAN VARLIKLAR	39-42
10. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR.....	42
11. TAAHHÜTLER	43-44
12. KİRALAMA İŞLEMLERİ.....	44
13. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	45-46
14. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER	47
15. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZSERMAYE KALEMLERİ	47-48
16. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ.....	48-49
17. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	49
18. PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	50
19. ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER.....	51
20. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR/GİDERLER	51
21. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR VE GİDERLER.....	52
22. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	52
23. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL).....	52-55
24. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI.....	56-57
25. PAY BAŞINA KAZANÇ/KAYIP	57
26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	57-69
27. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	69
28. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR	69

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
FİNANSAL DURUM TABLOSU
(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız	(Bağımsız
		Denetimden	Denetimden
		geçmiş)	geçmiş)
	Dipnot	31 Aralık	31 Aralık
	Referansları	2018	2017
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		50.016.394	37.581.473
Nakit ve Nakit Benzerleri	3	5.300.520	5.272.536
Ticari Alacaklar	6	30.218.718	24.045.420
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	24	<i>1.165.627</i>	<i>641.600</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	<i>29.053.091</i>	<i>23.403.820</i>
Diğer Alacaklar		849.519	204.022
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	7	<i>849.519</i>	<i>204.022</i>
Stoklar	4	10.366.836	7.049.603
Peşin Ödenmiş Giderler	8	3.208.583	874.901
Diğer Dönen Varlıklar	14	72.218	134.991
ARA TOPLAM		50.016.394	37.581.473
Duran Varlıklar		207.483.256	144.049.660
Finansal Yatırımlar		412.408	412.408
Maddi Duran Varlıklar	9	190.995.688	116.676.143
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	10	5.332.946	6.616.271
Peşin Ödenmiş Giderler	8	1.206.356	2.794.496
Ertelenmiş Vergi Varlığı	23	9.535.858	17.550.342
TOPLAM VARLIKLAR		257.499.650	181.631.133

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
FİNANSAL DURUM TABLOSU
(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden geçmiş)
	Dipnot Referansları	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		75.156.228	66.079.095
Kısa Vadeli Borçlanmalar	5	10.098.463	15.491.337
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	5	33.291.526	31.007.763
Ticari Borçlar	6	19.593.253	12.886.393
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	24	959.464	942.050
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>	6	18.633.789	11.944.343
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	13	294.404	1.115.200
Diğer Borçlar	7	8.315.487	5.498.517
<i>İlişkili Taraflara Diğer Borçlar</i>	24	6.963.911	4.335.287
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	7	1.351.576	1.163.230
Ertelenmiş Gelirler	8	9.691	29.001
Kısa Vadeli Karşılıklar		2.733.847	-
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılık</i>	13	2.733.847	-
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	14	819.557	50.884
ARA TOPLAM		75.156.228	66.079.095
Uzun Vadeli Yükümlülükler		73.462.808	79.270.615
Uzun Vadeli Borçlanmalar	5	72.864.017	78.703.321
Ertelenmiş Gelirler		-	-
Uzun Vadeli Karşılıklar	13	598.791	567.294
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar</i>		598.791	567.294
ÖZKAYNAKLAR		108.880.614	36.281.423
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		108.880.614	36.281.423
Ödenmiş Sermaye	15	100.000.000	66.000.000
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		74.540.867	3.998.446
<i>- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları</i>	16	74.540.867	3.998.446
Geçmiş Yıllar Zararları	16	(33.717.023)	(3.065.325)
Net Dönem Zararı		(31.943.230)	(30.651.698)
TOPLAM KAYNAKLAR		257.499.650	181.631.133

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU
(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden geçmiş) 31 Aralık 2018	Cari Dönem (Bağımsız Denetimden geçmiş) 31 Aralık 2017
KAR VEYA ZARAR KISMI			
Hasılat	17	250.235.590	213.807.988
Satışların Maliyeti (-)	17	(195.410.738)	(190.440.264)
BRÜT KAR		54.824.852	23.367.724
Genel Yönetim Giderleri (-)	18	(10.865.042)	(8.398.054)
Pazarlama Giderleri (-)	18	(26.788.731)	(22.626.560)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	20	685.597	394.608
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	20	(4.424.139)	(4.429.014)
ESAS FAALİYET ZARARI/KARI		13.432.537	(11.691.296)
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	21	-	(1.469.481)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET ZARARI/KARI		13.432.537	(13.160.777)
Finansman Gelirleri	22	158.334	183.311
Finansman Giderleri (-)	22	(55.155.222)	(24.683.604)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ ZARARI		(41.564.351)	(37.661.070)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri		9.621.121	7.009.372
Ertelenmiş Vergi Geliri	23	9.621.121	7.009.372
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM ZARARI		(31.943.230)	(30.651.698)
DÖNEM ZARARI		(31.943.230)	(30.651.698)
Sulandırılmış pay başına kazanç		(0,481)	(0,734)
Sürdürülen faaliyetlerden sulandırılmış pay başına kazanç	25	(0,481)	(0,734)
DİĞER KAPSAMLI GELİRLER:			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları	16	88.178.026	-
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		(17.635.605)	-
Ertelenmiş Vergi Gideri	16	(17.635.605)	-
DİĞER KAPSAMLI GELİR		70.542.421	-
TOPLAM KAPSAMLI GİDER		38.599.191	(30.651.698)

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU
(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot	Ödenmiş Sermaye	Ödenmemiş Sermaye	Sermaye Düzeltilme Farkları	Yeniden Sınıflandırılmayacak Birlikli Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç / Kayıpları		Geçmiş Yıllar Kar / Zararları		Net Dönem Karı / Zararı	Özkaynaklar
					Birlikli	Birlikli	Birlikli	Birlikli				
1 Ocak2017 itibarıyla bakiyeler (Dönem Başı)		17.000.000	(764.500)	65.437	10.105.372	(8.264.016)	(22.194.269)				(4.051.976)	
Dönem Zararı		-	-	-	-	-	(30.651.698)				(30.651.698)	(30.651.698)
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	-	-	-	(30.651.698)				(30.651.698)	(30.651.698)
Transferler		3.014.903	764.500	(65.437)	(3.713.966)	(22.194.269)	22.194.269				-	-
Sermaye Artırımı	15	45.985.097	-	-	-	25.000.000	-				70.985.097	70.985.097
Arsa Satışı	15	-	-	-	(2.392.960)	2.392.960	-				-	-
Öz kaynaklardaki ortaklar ile yapılan işlemler		49.000.000	764.500	(65.437)	(6.106.926)	5.198.691	22.194.269				70.985.097	70.985.097
31 Aralık2017 itibarıyla bakiyeler (Dönem Sonu)		66.000.000	-	-	3.998.446	(3.065.325)	(30.651.698)				36.281.423	36.281.423
1 Ocak2018 itibarıyla bakiyeler (Dönem Başı)		66.000.000	-	-	3.998.446	(3.065.325)	(30.651.698)				36.281.423	36.281.423
Dönem Zararı		-	-	-	-	-	(31.943.230)				(31.943.230)	(31.943.230)
Diğer Kapsamlı Gelir		-	-	-	70.542.421	-	-				70.542.421	70.542.421
Toplam Kapsamlı Gelir	15	-	-	-	70.542.421	-	(31.943.230)				38.599.191	38.599.191
Transferler		-	-	-	-	(30.651.698)	30.651.698				-	-
Sermaye Artırımı	15	34.000.000	-	-	-	-	-				34.000.000	34.000.000
Öz kaynaklardaki ortaklar ile yapılan işlemler		34.000.000	-	-	-	(30.651.698)	30.651.698				34.000.000	34.000.000
31 Aralık2018 itibarıyla bakiyeler (Dönem Sonu)		100.000.000	-	-	74.540.867	(33.717.023)	(31.943.230)				108.880.614	108.880.614

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Cari Dönem	Cari Dönem
		(Bağımsız	(Bağımsız
		Denetimden	Denetimden
		geçmiş)	geçmiş)
Dipnot	31 Aralık	31 Aralık	31 Aralık
Referansları	2018	2017	2017
A. İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları			
Dönem Karı/Zararı		(31.943.230)	(30.651.698)
Dönem Net Karı/Zararı Mutabakatı ile ilgili Düzeltmeler			
- Amortisman ve İtfa Gideri ile İlgili Düzeltmeler	19	21.613.024	19.330.379
- Ticari Alacaklardaki Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler	6	2.307.333	1.073.761
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	13	2.902.168	946.376
- Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler	20,22	(692.134)	(495.050)
- Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	20,22	19.382.144	17.905.458
- Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıp/Kazançlar ile İlgili Düzeltmeler	21	-	1.469.481
- Vergi Gideri/Geliri ile İlgili Düzeltmeler	22	(9.621.121)	(7.009.372)
- Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler	20,22	35.891.399	8.652.131
İşletme sermayesindeki değişim öncesi faaliyet karı/zararı		39.839.583	11.221.466
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler			
- İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklardaki Artış	6	(7.956.604)	(4.440.387)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklardaki (Azalış)/Artış	7	(645.497)	(1.094.354)
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış	24	(524.027)	(307.675)
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Azalış/Artış	24	17.414	(336.802)
- Stoklardaki Artış/Azalış İle İlgili Düzeltmeler	4	(3.317.233)	1.643
- İlişkili Olmayan Taraflara Borçlardaki Artış/(Azalış)	6,7	6.877.792	(8.768.799)
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	13	(136.824)	(819.615)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Artış/(Azalış)		(467.776)	1.178.188
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki (Azalış)/Artış		(71.433)	(487.526)
- Bloke hesaplardaki Artış/(Azalış)	3	(689.495)	919.693
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		32.925.898	(2.934.168)
B. Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkları Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	9,10	(6.471.218)	(11.753.805)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		-	7.429.031
Verilen Nakit Avans ve Borçlardan Geri Ödemeler		(473.056)	(852.844)
Alınan Faiz	20,22	692.134	495.050
		(6.252.140)	(4.682.568)
C. Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları			
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri	5	-	7.335.098
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	5	(42.631.298)	(30.798.661)
İlişkili Taraflardan Alınan Diğer Borçlardaki Azalış		36.628.625	53.417.771
Ödenen Faiz		(18.156.371)	(14.229.232)
Gerçekleşmiş kur farkları		(3.176.224)	(5.527.561)
		(27.335.268)	10.197.415
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/AZALIŞ (A+B+C)		(661.511)	2.580.680
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		-	-
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/ AZALIŞ (A+B+C+D)		(661.511)	2.580.680
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	3	5.231.545	2.650.865
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	3	4.570.034	5.231.545

İlişikteki dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır

1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Naturelgaz Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“Şirket” veya “Naturelgaz”) 2004 yılında sıkıştırılmış doğal gaz (“CNG”) sektöründe faaliyet göstermek üzere kurulmuştur. Şirket’in ana faaliyet konusu, doğal gazın satın alınması, sıkıştırılması ve teslim edilmesidir.

21 Aralık 2018’de en son Global Yatırım Holding tarafından yapılan nakden sermaye arttırımı ile (Dipnot: 15) Global Yatırım Holding A.Ş.’nin sahiplik oranı %94, Aksel Goldenberg sahiplik oranı %4, Kanat Emiroğlu sahiplik oranı %1 olmuştur.

Naturelgaz’ın İzmir, Bursa, Bursa-2, Adapazarı, Antalya, Konya, Afyon, Bolu, Osmaniye, Kayseri, Rize, Düzce, Elazığ, İstanbul, Kırıkkale ve Kocaeli bölgelerinde sahip olduğu sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) satış lisanslarıyla CNG iletim ve dağıtım lisansı bulunmaktadır. CNG iletim ve dağıtım lisansları ile Bursa, Adapazarı ve Antalya CNG lisansları 2005 yılında; İzmir CNG lisansı 2006 yılında, Bolu CNG lisansı 2012 yılında, Afyon, Düzce, Konya, Osmaniye, Kocaeli CNG lisansları 2013 yılında; Rize CNG lisansı ise 2014 yılında; Spot LNG lisansı 2016 yılında, Kırıkkale, Kayseri, Elazığ CNG lisansları 2017 yılında alınmıştır. Söz konusu lisansların süresi 30 yıldır.

Şirketin devam eden faaliyetleri ile ilgili faaliyet alanları ve coğrafi bölümlerine göre raporlama ihtiyacına neden olacak ayrı faaliyet bölümleri bulunmamaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Şirket’in personel sayısı 150’dir (31 Aralık 2017: 134).

Şirket’in kayıtlı adresi Rıhtım Caddesi No:51 Karaköy / İstanbul’dur.

Şirket’in ortaklık yapısı Dipnot 15’de sunulmuştur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

(a) Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (“TFRS”lere) uygunluk beyanı

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan II-14.1 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (“TFRS”ler) uygun olarak hazırlanmıştır. TFRS’ler; KGK tarafından Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”), Türkiye Finansal Raporlama Standartları, TMS Yorumları ve TFRS Yorumları adlarıyla yayımlanan Standart ve Yorumları içermektedir.

Finansal tablolar, KGK tarafından 7 Haziran 2019 tarih ve 30794 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi’nde belirlenmiş finansal tablo örnekleri esas alınarak geliştirilen TFRS Taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

Finansal tabloların onaylanması

Finansal tablolar Şirket Yönetim Kurulu tarafından 17 Ocak 2020 tarihinde onaylanmıştır. Şirket Genel Kurulu’nun ve ilgili düzenleyici kurumların bu finansal tabloların değiştirilmesini talep etme hakkı bulunmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

(b) Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, SPK mevzuatına uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak kaydıyla, 29 No’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardı (TMS 29) uygulanmamıştır.

(c) Ölçüm esasları

Finansal tablolar, gerçeğe uygun değeri ile ölçülen makine, tesis ve ekipmanlar ve arsalar haricinde tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler Dipnot 2.4’de belirtilmiştir.

(d) Geçerli ve raporlama para birimi

Bu finansal tablolar, Şirket’in geçerli para birimi olan Türk Lirası (“TL”) cinsinden sunulmuştur. TL olarak sunulan bütün finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe tam TL olarak gösterilmiştir. Şirket’in geçerli ve raporlama para birimi TL’dir.

2.2 Önemli muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Muhasebe politikaları finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde, Şirket tarafından tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

31 Aralık 2018 tarihli finansal tabloları hazırlanırken, TFRS 15 ve TFRS 9 ilk uygulamaları haricinde muhasebe politikalarında değişiklik bulunmamaktadır.

Şirket, ilk olarak 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren TFRS 15 ve TFRS 9’u uygulamıştır. Diğer yayımlanan standartlar ile değişiklikleri de 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olmakla birlikte, bunların uygulanmasının Şirket’in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.

Şirket’in yeni standartların uygulanmasında seçtiği geçiş yöntemi nedeniyle, bu finansal tablolara ilişkin karşılaştırmalı bilgiler, belirli riskten korunma koşulları ile sözleşme varlıklarının ve ticari alacaklardaki değer düşüklüğü zararlarının ayrı olarak sunulması dışında yeni standartların gerekliliklerini yansıtmak üzere yeniden düzenlenmemiştir.

2.2.1 TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” standardı, hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceğini belirlemek için kapsamlı bir çerçeve oluşturmuştur. Bu standart, TMS 18 Hasılat ve TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri standartları ve ilgili yorumlarının yerini almaktadır.

Şirket, TFRS 15’i ilk uygulama tarihinde (1 Ocak 2018) bu standardın başlangıçta uygulanmasının etkisini muhasebeleştirmek için kümülatif etki yöntemini benimsemiştir. Buna göre 2017 için sunulan bilgiler yeniden düzenlenmemiştir – diğer bir ifadeyle daha önce raporlandığı üzere TMS 18, TMS 11 ve ilgili yorumlar’a göre sunulmuştur.

TFRS 15’in, Şirket’in çeşitli mal ve hizmetlerine ilişkin hasılatın muhasebeleştirilmesi üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Şirket’in çeşitli mal ve hizmetlerine ilişkin önemli muhasebe politikalarının detayları ve hasılat muhasebeleştirilme yöntemleri Dipnot 2 (b)’de belirtilmiştir.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2. Önemli muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

2.2.2 TFRS 9 Finansal Araçlar

TFRS 9, finansal varlıkların, finansal yükümlülüklerin ve finansal olmayan varlıkların alınmasına veya satılmasına yönelik bazı sözleşmelerin, muhasebeleştirilmesine ve ölçümüne ilişkin hükümleri düzenlemektedir. Bu Standart, TMS 39 “Finansal Araçlar: *Muhasebeleştirme ve Ölçme*” Standardının yerini almıştır.

TFRS 9'un uygulamasının bir sonucu olarak, Şirket, finansal varlıkların değer düşüklüğüne uğramasının, kar veya zarar tablosunda ve diğer kapsamlı gelir tablosunda da ayrı bir kalem olarak sunulmasını gerektiren TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ilişkin olarak, ilgili değişiklikler yapılmasına 2018 yılı sonunda TFRS 9 sonucu ilave atılan Ticari şüpheli alacak bulunmadığından gerek duyulmamıştır. Diğer finansal varlıklardaki değer düşüklüğü zararları, TMS 39 kapsamındaki sunuma benzer şekilde, “esas faaliyetlerden diğer giderler” altında gösterilmekte ve önemlilik faktörleri nedeniyle kar veya zarar tablosunda ve diğer kapsamlı gelir tablosunda ayrı olarak gösterilmemektedir.

Ayrıca, Şirket, 2018 ile ilgili açıklamalara uygulanan ancak karşılaştırmalı bilgilere genel olarak uygulanmamış olan TFRS 7 “Finansal Araçlar: *Açıklamalar*”a yapılan değişikliklerin sonuçlarını da uygulamıştır.

i. Finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçümü

TFRS 9'a göre, bir finansal varlık ilk defa finansal tablolara alınması sırasında; itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen; gerçeğe uygun değer (“GUD”) farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen – borçlanma araçları; GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen – özkaynak araçları veya GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır. TFRS 9 kapsamındaki finansal varlıkların sınıflandırılması, genellikle, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerine dayanmaktadır. Standart kapsamında saklı türevlerin finansal varlıktan ayrılma zorunluluğu ortadan kaldırılmış olup bir hibrid sözleşmenin tümüyle ne şekilde sınıflandırılacağı değerlendirilmelidir.

TFRS 9, finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü için TMS 39'daki mevcut hükümleri büyük oranda korumaktadır.

Şirket'in finansal araçları ve hesap kalemlerini TFRS 9'a göre ilgili finansal varlık ve zararlara nasıl sınıfladığı ve ölçtüğü ile ilgili bir açıklama için bakınız Dipnot 2.4 i (ii).

Aşağıdaki tablo ve ilişikteki notlar, TMS 39 kapsamındaki orijinal ölçüm kategorilerini ve Şirket'in 1 Ocak 2018'deki finansal varlıklarının her bir sınıfı için TFRS 9' göre yapılan yeni ölçüm kategorilerini açıklamaktadır.

	TMS 39'a göre orijinal sınıflandırma	TFRS 9'a göre yeni sınıflandırma	TMS 39'a göre orijinal defter değeri	TFRS 9'a göre yeni defter değeri
Finansal Varlıklar				
Ticari ve Diğer Alacaklar	Kredi ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	24.249.442	24.249.442
Nakit ve Nakit Benzerleri	Kredi ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	5.272.536	5.272.536
Toplam Varlıklar			29.512.978	29.512.978

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3. Önemli muhasebe politikalarındaki değişiklikler (devamı)

2.2.2 TFRS 9 Finansal Araçlar

i. Finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçümü (devamı)

	TMS 39'a göre orjinal sınıflandırma	TFRS 9'a göre yeni sınıflandırma	TMS 39'a göre orjinal defter değeri	TFRS 9'a göre yeni defter değeri
Finansal Yükümlülükler				
Banka kredileri	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	125.202.421	125.202.421
Ticari ve Diğer Borçlar	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	18.384.910	18.384.910
Toplam finansal yükümlülükler			143.587.331	143.587.331

ii. Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar ticari ve diğer alacaklar ile nakit ve nakit benzerlerinden oluşmaktadır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TFRS 9'un uygulanmasıyla birlikte, "Beklenen Kredi Zararı" ("BKZ") modeli TMS 39'daki "Gerçekleşmiş Zarar" modelinin yerini almıştır. Yeni değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar, sözleşme varlıkları ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları için geçerli olmakla birlikte, özkaynak araçlarına yapılan yatırımlar için uygulanmamaktadır. TFRS 9 uyarınca kredi zararları TMS 39'a göre daha erken muhasebeleştirilmektedir.

Şirket 1 Ocak 2018 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla TFRS 9 uygulamasının etkilerini değerlendirmiştir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklik ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

(a) Yabancı para

(i) Yabancı para cinsinden yapılan işlemler

Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama dönemi sonundaki kurlardan geçerli para birimine çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen yabancı para, parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerinin yabancı para cinsinden tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yeniden çevrimle oluşan yabancı para kur farkları genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmiştir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, Avro / TL ve ABD Doları / TL kurlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
ABD Doları	5,2609	3,7719
Avro	6,0280	4,5155

(b) Hasılat

Şirket'in 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren dönemde ("önceki dönem"), uygulamış olduğu muhasebe politikaları üzerinde TFRS 15'in etkileri Dipnot 2.2'de açıklanmıştır.

(i) Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model

TFRS 15 uyarınca müşterilerle yapılan tüm sözleşmeler için hasılatın muhasebeleştirilmesinde beş aşamalı yaklaşım izlenir.

Aşama 1: Sözleşmenin tanımlanması

Bir sözleşme ancak yasal olarak uygulanabilir, tahsilatı gerçekleştirilebilir, mal ve hizmetlere ilişkin haklar ve ödeme koşulları tanımlanabilir olduğunda sözleşmenin ticari öze sahip olması, sözleşmenin taraflarca onaylanması ve taraflarca yükümlülüklerinin yerine getirilmesi taahhüt edilmesi şartlarının tamamının karşılanması durumunda, bu sözleşme TFRS 15 kapsamında değerlendirilir.

Sözleşmeler tek bir ticari paket olarak müzakere edildiğinde ya da bir sözleşmede diğer sözleşme ile mallara veya hizmetlere (ya da malların veya hizmetlerin bir kısmına) bağlı olması durumunda, sözleşmeler kapsamında tek bir yükümlülük olduğunda, Şirket sözleşmeleri tek bir sözleşme olarak değerlendirir.

Aşama 2: Edim yükümlülüklerinin tanımlanması

Şirket, "edim yükümlülüğünü" hasılatın muhasebeleştirilmesi için bir hesap birimi olarak tanımlar. Şirket müşteriyle yaptığı bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirir ve aşağıdakilerden birini devretmeye yönelik müşteriye verdiği her bir taahhüdü bir edim yükümlülüğü olarak belirler:

(a) Farklı bir mal veya hizmeti (veya bir mal veya hizmetler paketini) ya da

(b) Büyük ölçüde benzerlik gösteren ve müşteriye devir şekli aynı olan farklı bir mal veya hizmetler serisini.

Şirket, sözleşmede yer alan bir mal veya hizmeti, sözleşmedeki diğer taahhütlerden ayrı bir şekilde tanımlayabiliyor ve müşterinin söz konusu mal veya hizmetten tek başına veya kullanımına hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanmasını sağlıyor ise farklı bir mal veya hizmet olarak tanımlar. Bir sözleşme, esas olarak aynı olan bir dizi farklı mal veya hizmet sunma taahhüdünü içerebilir. Sözleşme başlangıcında, bir işletme mal veya hizmet serisinin tek bir edim yükümlülüğü olup olmadığını belirler.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

(b) Hasılat

(i) Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model (devamı)

Aşama 3: İşlem bedelinin belirlenmesi

Şirket, işlem fiyatını belirlemek için sözleşme kapsamındaki yükümlülüğünü yerine getirdikten sonra ne kadarlık bir tutarı elde etmeyi beklediğini değerlendirir. Değerlendirme yapılırken, sözleşmenin değişken tutarlara ilişkin unsurları ve önemli bir finansman bileşeni içerip içermediğini göz önünde bulundurur.

Değişken bedel

Şirket, fiyat imtiyazları, teşvikler, performans primleri, erken tamamlama primleri, fiyat ayarlama maddeleri, cezalar, iskontolar veya benzeri değişken bedellere neden olabilecek kalemlerin müşteri sözleşmesinde var olup olmadığını tespit eder.

Önemli finansman bileşeni

Şirket, taahhüt edilen mal veya hizmetin nakit satış fiyatını yansıtan tutarı, önemli bir finansman bileşeninin etkisi için ödemesi taahhüt edilen tutar ile gözden geçirir. Pratik bir uygulama olarak, Şirket, sözleşmenin başlangıcında, müşteri ödemesi ile mal veya hizmetlerin transferi arasındaki sürenin bir yıl veya daha kısa olmasını beklemesi durumunda, önemli bir finansman bileşeninin etkilerine ilişkin işlem fiyatını düzeltmez. Şirket'in dönem içinde yerine getirdiği yükümlülükler ile alınan avansların ve ödeme planının geniş ölçüde uyumlu olduğu durumlarda, Şirket, yükümlülüğü yerine getirmesi ile ödeme arasındaki sürenin asla 12 aydan fazla olmayacağını değerlendirmektedir.

Aşama 4: İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtımı

Farklı mal veya hizmetler tek bir sözleşmeye göre teslim edilmesi durumunda, sözleşme bedeli ayrı mal veya hizmetlerin (farklı edim yükümlülükleri) nispi tek başına satış fiyatlarına dayalı olarak dağıtılır. Doğrudan gözlemlenebilir tek başına satış fiyatları mevcut değilse, sözleşmelerdeki toplam bedel, beklenen maliyet artı kar marjı bazında dağıtılır.

Aşama 5: Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket, malların veya hizmetin kontrolünü müşteriye transfer ettiği zaman hasılatı muhasebeleştirir. Şirket, aşağıdaki koşullardan herhangi biri yerine getirildiğinde geliri zamana yayılı olarak muhasebeleştirir:

- Müşterinin eş zamanlı olarak, işletmenin sağladığı faydalardan yararlanması ve bu faydaları tüketmesi durumunda;
- İşletmenin varlığı oluşturdukça veya geliştirdikçe, oluşturulan veya geliştirilen varlığın kontrolünün aynı anda müşteriye geçmesi durumunda ya da
- Şirket'in yerine getirdiği yükümlülüğün, Şirket'in kendisi için alternatif kullanımı olan bir varlık oluşturmaması ve Şirket'in o güne kadar tamamlanan yükümlülüğe karşılık yapılacak ödeme üzerinde hukuken icra edilebilir bir tahsil hakkının bulunması durumunda.

Zaman içinde yerine getirilen her bir edim yükümlülüğü için, Şirket, malların veya hizmetlerin kontrolünü müşteriye devretmeyi gösteren tek bir ilerleme ölçüsü seçer. Şirket, güvenilir bir şekilde gerçekleştirilen işi ölçen bir yöntem kullanır. Şirket, girdi yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına yönelik ilerlemeyi ölçmek için yapılan maliyetleri kullanır ve çıktı yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına doğru ilerlemeyi ölçmek için transfer edilen birimleri kullanır.

Eğer bir edim yükümlülüğü zaman içinde yerine getirilmiyorsa, o zaman Şirket, malların veya hizmetin kontrolünü müşteriye transfer ettiği zaman hasılatı muhasebeleştirir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(b) Hasılat (devamı)

(i) Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model (devamı)

Aşama 5: Hasılatın muhasebeleştirilmesi (devamı)

Şirket tarafından sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için mutlaka katlanılması gereken maliyetin, söz konusu sözleşme kapsamında elde edilmesi beklenen ekonomik faydayı aşığı durumlarda TMS 37 “Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar” standardı uyarınca bir karşılık ayırmaktadır.

Satış gelirleri

Şirket, aşağıda belirtilen başlıca kaynaklardan elde edilen hasılatı finansal tablolarına almaktadır:

- Sıkıştırılmış doğalgaz dağıtım gelirleri,
- Bireysel müşterilere yapılan doğalgaz gelirleri
- Kurumsal müşterilere yapılan doğalgaz gelirleri

Gelir, doğalgazın mülkiyeti ve kontrolü müşteri tarafına aktarıldığında hasılat olarak finansal tablolara alınır. Şirket sıkıştırılmış doğalgazı müşterilerinin kullanımına göre tahakkuk esasına göre gelir yazmaktadır. Satışlara ilişkin indirim ve iskontolar brüt satıştan indirim şeklinde yansıtılıp muhasebeleştirilmektedir.

Sözleşme değişiklikleri

Şirket, ek bir mal veya hizmet sunma taahhüdü verdiği takdirde, sözleşme değişikliğini ayrı bir sözleşme olarak kabul eder. Mevcut sözleşmenin feshi ve yeni bir sözleşmenin oluşturulması durumunda, sunulan mal veya hizmetler farklıysa ilgili değişiklikler muhasebeleştirir. Sözleşmede yapılan değişiklik, ayrı mal veya hizmet oluşturmazsa, işletme, ilk sözleşme ile birlikte, ek mallar veya hizmetler ilk sözleşmenin bir parçasıymış gibi birleştirilerek muhasebeleştirir.

(c) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman giderleri, banka kredilerinin ve ilişkili taraflardan olan borçlanma faiz giderlerini, kredi kartları ile teminat mektupları komisyon giderlerini, finansal varlık ve yükümlülüklerin (ticari alacaklar ve borçlar dışındaki) üzerindeki kur farkı giderlerini içerir. Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz oranı kullanılarak kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin (ticari alacaklar ve borçlar dışındaki) üzerindeki kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansman gelirleri veya finansman giderleri içerisinde net olarak raporlanır. Ticari alacaklar ve borçların üzerindeki kur farkı gelirleri, esas faaliyetlerden diğer gelirler içerisinde, kur farkı giderleri ise esas faaliyetlerden diğer giderler içerisinde raporlanır.

Finansman gelirleri mevduat faiz gelirlerini içerir. Faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir.

(d) Çalışanlara sağlanan faydalar

(i) Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükleri ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir.

Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Şirket'in yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebileceği durumlarda kısa vadeli nakit prim ve ikramiye kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(d) Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

(ii) İzin karşılıkları

Türkiye’de geçerli İş Kanunu’na göre iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlar tarafından hak edilen fakat kullanılmayan yıllık izin sürelerine ait ücreti sözleşmenin sona erdiği tarihteki brüt ücreti ve sözleşmeye bağlı diğer menfaatlerin toplamı üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür. Kullanılmayan izin karşılığı tüm çalışanların hak ettikleri ancak raporlama tarihi itibarıyla henüz kullanmadıkları izin günlerine denk gelen iskonto edilmemiş toplam yükümlülük tutarıdır. Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler hak kazanıldıkları dönemlerde tahakkuk edilir.

Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Şirket’in yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda kısa vadeli nakit prim ve ikramiye kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir.

(iii) Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar (kıdem tazminatı)

Türkiye’deki mevcut iş kanunu gereğince, Şirket, çalışanların emeklilik, askerlik ya da ölüm gibi nedenlerden işten ayrılan 1 yılı doldurmuş çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı 30 gün bazında Şirket’in çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekteki tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı, tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye tabi tutulacakmış gibi hesaplanmış olup finansal tablolarda tahakkuk esaslı ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı tavanı 5,434 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 4,732 TL). Dipnot 13’de açıklandığı üzere, Şirket yönetimi kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında bazı tahminler kullanmıştır.

Aktüeryal varsayımlar ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ve aktüeryal varsayımlardaki değişikliklerin etkileri, aktüeryal kazanç / kayıpları oluşturmaktadır. TMS 19 (2011) “Çalışanlara Sağlanan Faydalar” standardına göre aktüeryal kazanç / kayıpları diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmelidir. Ancak tutarın önemsiz olması sebebiyle Şirket ilgili aktüeryal farkları finansal tablolarında giderleştirerek kar veya zararda kayıtlara almaya devam etmektedir.

(e) Gelir vergileri

Gelir vergisi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Gelir vergisi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(i) Dönem vergisi

Dönem vergisi cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir.

Raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanır. Dönem vergi yükümlülüğü aynı zamanda temettü dağıtım bildirimlerinden kaynaklanan vergi yükümlülüklerini de içerir.

Cari vergi varlığı ve yükümlülüğü mahsuplaştırılması sadece belirli şartlar sağlandığında yapılabilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(d) Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

(ii) *Ertelenmiş vergi*

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Şirket'un geri çevirim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar; ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ileriki dönemde vergiye tabi kar elde etmesinin muhtemel olması halinde bu tutarlarla sınırlı olmak üzere önceden muhasebeleştirilmeyen ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir.

Şirket, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, varlıklarının defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü mahsuplaştırılması sadece belirli şartlar sağlandığında yapılabilir.

(e) Stoklar

Stoklar, maliyet ve net gerçekleşebilir değerinin düşük olanıyla değerlendirilir. Stok maliyetleri ilk giren ilk çıkar yöntemiyle belirlenir ve stokların satın alma maliyetini, üretim veya dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir.

(f) Maddi duran varlıklar

(i) *Muhasebeleştirme ve ölçüm*

Maddi duran varlıklar, makine, tesis ve ekipmanlar ve arsalar haricinde borçlanma maliyetlerini de içeren maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve her türlü değer düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülürler.

Şirket, maddi duran varlıkları içerisinde muhasebeleştirilen makine ve ekipmanları ve arsaları için ölçüm opsiyonu olarak yeniden değerlendirme methodunu seçmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(f) Maddi duran varlıklar (devamı)

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm (devamı)

Maliyet, varlık alımlarıyla doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaları içermektedir. Şirket tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki kalemleri içermektedir:

- Malzeme ve doğrudan işçilik maliyetleri;
- Varlığın Şirket'in kullanım amacına uygun olarak çalışır hale getirilmesiyle doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler;
- Şirket'in varlığı elden çıkarma veya bulunduğu sahayı eski haline getirme yükümlülüğü bulunması durumunda parçalarının sökümüne veya restorasyonuna, parçaların yer değiştirmesine ve yerleştirildiği alanın restorasyonuna ilişkin maliyetler.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilir. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Maddi duran varlıkları oluşturan parçalar farklı faydalı ömürlere sahip olduğunda bunlar maddi duran varlığın ayrı kısımları (önemli parçaları) olarak muhasebeleştirilir.

Bir maddi varlığın elden çıkartılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar, (söz konusu maddi duran varlığın elden çıkartılmasıyla elde edilen net tutar ile defter değeri arasındaki hesaplanan fark) kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen arsa ile makine ve ekipmanlar elden çıkarıldığında yeniden değerlendirme yöntemi yedeğinde yer almış birikmiş tutar geçmiş yıllar zararları kalemine aktarılır.

Üretim ya da mal veya hizmetin verilmesinde veya idari amaçlar için kullanımda tutulan araziler yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ölçülmüştür. Şirket ayrıca 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla daha öncesinde maliyet yöntemi ile değerlendirilmiş olan makina ve ekipmanlar için, bu tarihten başlayarak TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" standardına uygun olarak yeniden değerlendirme modelini uygulamaya başlamıştır.

Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşülerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler raporlama dönemi sonu itibarıyla belirlenecek gerçeğe uygun değer defter değerinden önemli farklılık göstermeyecek şekilde düzenli aralıklarla yapılır.

Söz konusu arazi ile makine ve teçhizatın yeniden değerlemesinden kaynaklanan herhangi bir yeniden değerlendirme artışı, daha önce kar veya zararda muhasebeleştirilen aynı varlığın yeniden değerlendirme düşüşünü ayırdığı durumlar haricinde (bu durumda önceden zararda muhasebeleştirilmiş azalış kadar tutar, kar veya zarara yansıtılır), özkaynakların altında yeniden değerlendirme yedeği kaleminde gösterilir. Söz konusu arazi ve makine ve teçhizatın yeniden değerlemesinden kaynaklanan defter değerinde bir azalma, söz konusu varlığın önceki bir yeniden değerlemesine ilişkin yeniden değerlendirme yedeğinde tutulan bakiyeyi aşması durumunda kar veya zarara kaydedilir.

TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" standardı gereği, varlıkların yeniden değerlendirilmiş değerleriyle ölçülmesi, muhasebe politikalarında bir değişiklik olduğundan, bu politika değişikliğinin ilk uygulaması TMS 8'in gereklerine uygun olarak ileriye dönük olarak uygulanır. Değişikliğin 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal tablolara etkisi Dipnot 9'da verilmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(f) Maddi duran varlıklar (devamı)

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten doğan giderler bakım onarım maliyetleri ile birlikte varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Tüm diğer gider kalemleri tahakkuk esasına göre kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(iii) Amortisman

Maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya Şirket tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibariyle amortismanına tabi tutulur. Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden bunların tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesiyle hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zarar ile ilişkilendirilir. Kiralanan varlıklar, Şirket kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Arazi amortismanına tabi değildir.

Yeniden değerlendirilmiş tutar, makine ve ekipmanlar için yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden müteakip birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan değerdir.

Cari ve önceki dönemlerde Şirket'in kullandığı amortisman oranları aşağıdaki gibidir:

Binalar	20-50
Yer altı ve yer üstü düzenleri	15
Tesis, makine ve cihazlar	4-20
Motorlu Taşıtlar	4-20
Demirbaşlar	3-20
Özel maliyetler	3-33
Diğer maddi duran varlıklar	3-20

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her hesap dönemi sonunda gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

(g) Maddi olmayan duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Maddi olmayan duran varlıklar yazılım programları, Doğalgaz satış ve iletim lisansı, diğer haklar ve diğer maddi olmayan duran varlıklardan oluşmaktadır.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler, yalnızca ilişkili oldukları maddi olmayan duran varlıkların gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı bir etkiye sahipse aktifleştirilir.

(iii) İtfa payları

İtfa payları, maddi olmayan duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır ve genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(g) Maddi olmayan duran varlıklar

Cari ve önceki dönemlerde Şirket'in kullandığı itfa payları aşağıdaki gibidir:

Haklar	8-15
Yazılımlar	3-15
Doğalgaz satış ve iletim lisansları*	30

*Naturel gaz'ın İzmir, Bursa, Adapazarı, Antalya, Konya, Bolu, Osmaniye, Kayseri, Rize, İstanbul, Kırıkkale, Elazığ ve Kocaeli bölgelerinde sahip olduğu sıkıştırılmış doğalgaz (CNG) satış lisanslarıyla CNG iletim ve dağıtım lisansını içermektedir. CNG iletim ve dağıtım lisansları ile Bursa, Adapazarı ve Antalya CNG lisansları 2005 yılında; İzmir CNG lisansı 2006 yılında, Bolu CNG lisansı 2012 yılında; Konya, Osmaniye, Kocaeli CNG lisansları 2013 yılında; Rize CNG lisansı ise 2014 yılında; Spot LNG lisansı 2016 yılında, Kırıkkale, Kayseri, Elazığ CNG lisansları 2017 yılında alınmıştır. Söz konusu lisansların süresi 30 yıldır. Bunun dışında Çayırova için ayrıca 2016 yılında 12 yıl süreli bayi lisansı (istasyonlu) alınmıştır.

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama dönemi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

(i) Finansal araçlar

(i) Muhasebeleştirme ve ilk ölçüm

Şirket, ticari alacaklarını oluştuğu tarihte kayıtlarına almaktadır. Şirket bütün diğer finansal varlık ve yükümlülükleri sadece ve sadece, ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf olduğu işlem tarihinde muhasebeleştirmektedir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların (önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar haricinde) ve finansal yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilerek ölçülür. Önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar, ilk muhasebeleştirmede işlem bedeli üzerinden ölçülür.

(ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm

Finansal araçlar: 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikaları:

İlk defa finansal tablolara alınırken, bir finansal araç belirtilen şekilde sınıflandırılır; itfa edilmiş maliyetinden ölçülenler, GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülenler- borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar, GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülenler- özkaynak araçlarına yapılan yatırımlar veya GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülenler itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar, sözleşme varlıkları ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları için geçerli olmakla birlikte, özkaynak araçlarına yapılan yatırımlar için uygulanmamaktadır. TFRS 9 uyarınca kredi zararları TMS 39'a göre daha erken muhasebeleştirilmektedir.

Finansal araçlar ilk muhasebeleştirilmelerini müteakip, Şirket finansal varlıkların yönetimi için kullandığı işletme modelini değiştirmedeği sürece yeniden sınıflandırılmaz.

Finansal varlıklar, Şirket, finansal varlıkları yönetmek için işletme modelini değiştirmedeği sürece ilk muhasebeleştirilmesinden sonra yeniden sınıflandırılmaz. Bu durumda, etkilenen tüm finansal varlıklar, işletme modelindeki değişikliği izleyen ilk raporlama döneminin ilk gününde yeniden sınıflandırılır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(i) Finansal araçlar (devamı)

(ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (devamı)

Bir finansal varlık, aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılmaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Bir borçlanma aracı, aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılmaması durumunda GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlıkların satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.
- Alım satım amacıyla elde tutulmayan özkaynak araçlarına yapılan yatırımların ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda geri dönülemez bir tercihte bulunulabilir. Bu tercihin seçimi her bir yatırım bazında yapılabilir.

Yukarıda belirtilen itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmeyen tüm finansal varlıklar GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülür. Bunlar, tüm türev finansal varlıkları da içermektedir. Finansal varlıkların ilk defa finansal tablolara alınması sırasında, finansal varlıkların farklı şekilde ölçümünden ve bunlara ilişkin kazanç veya kayıpların farklı şekilde finansal tablolara alınmasından kaynaklanacak bir muhasebe uyumsuzluğunu ortadan kaldırması veya önemli ölçüde azaltması şartıyla bir finansal varlığın geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanabilir.

Finansal varlıklar- İş modelinin değerlendirilmesi: : 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikaları:

Şirket, iş modelinin varlıkların yönetilme şeklini ve yönetime sağlanan bilgiyi en iyi şekilde yansıtması amacıyla bir finansal varlığın portföy düzeyinde elde tutulma amacını değerlendirmektedir. Ele alınan bilgiler şunları içerir:

- portföy için belirlenmiş politikalar ve hedefler ve bu politikaların uygulamada kullanılması. Bunlar, yönetimin stratejisinin, sözleşmeden kaynaklanan faiz gelirini elde etmeyi, belirli bir faiz oranından yararlanmayı devam ettirmeyi, finansal varlıkların vadesini bu varlıkları fonlayan borçların vadesiyle uyumlaştırmayı veya varlıkların satışı yoluyla nakit akışlarını gerçekleştirmeye odaklanıp odaklanmadığını içerir.
- iş modelinin amacı; günlük likidite ihtiyaçlarını yönetmek, belirli bir faiz getirisini devam ettirmek veya finansal varlıkların vadesini bu varlıkları fonlayan borçların vadesiyle uyumlaştırmak olabilir;
- iş modeli ve iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların performanslarının Şirket yönetimine nasıl raporlandığı;
- iş modelinin (iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların) performansını etkileyen riskler ve özellikle bu risklerin yönetim şekli;

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(i) Finansal araçlar (devamı)

(ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (devamı)

- işletme yöneticilerine verilen ilave ödemelerin nasıl belirlendiği (örneğin, ilave ödemelerin yönetilen varlıkların gerçeğe uygun değerine göre mi yoksa tahsil edilen sözleşmeye bağlı nakit akışlarına göre mi belirlendiği) ve önceki dönemlerde yapılan satışların sıklığı, değeri, zamanlaması ve nedeni ile gelecekteki satış beklentileri.

Finansal varlıkların finansal durum tablosu dışı bırakılmaya uygun olmayan işlemlerde üçüncü taraflara devredilmesi, Şirket'in varlıklarını finansal tablolarında sürekli olarak muhasebeleştirilmesiyle tutarlı olarak bu amaçla satış olarak kabul edilmez.

Alım satım amacıyla elde tutulan veya gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansı bu esasa göre değerlendirilen finansal varlıklar, GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır.

Finansal varlıklar – Sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları olup olmadığının değerlendirilmesi: : 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikaları:

Bu değerlendirme amacıyla, anapara, finansal varlığın ilk defa finansal tablolara alınması sırasındaki gerçeğe uygun değeridir. Faiz; paranın zaman değeri, belirli bir zaman dilimine ilişkin anapara bakiyesine ait kredi riski, diğer temel borç verme risk ve maliyetleri (örneğin, likidite riski ve yönetim maliyetleri) ile kar marjından oluşur.

Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları olup olmadığının değerlendirilmesinde, Şirket sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alır. Bu değerlendirme, finansal varlığın bu koşulu yerine getirmeyecek şekilde sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştiren sözleşme şartlarını içerip içermediğinin değerlendirilmesini gerektirir.

Bu değerlendirmeyi yaparken, Şirket aşağıdakileri dikkate alır:

- sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştirebilecek herhangi bir şarta bağlı olay (diğer bir ifadeyle tetikleyici olay);
- değişken oranlı özellikler de dahil olmak üzere, sözleşmeye bağlı kupon faiz oranını düzelteren şartlar;
- erken ödeme ve vadesini uzatma imkanı sağlayan özellikleri; ve
- Şirket'in belirli varlıklardan kaynaklanan nakit akışlarının elde edilmesini sağlayan sözleşmeye bağlı haklarını kısıtlayıcı şartlar (örneğin, rucu edilememe özelliği).

Erken ödeme özelliği, sözleşmenin vadesinden önce sonlandırıldığı durumlarda makul bir bedel içeren peşin ödenen tutarları büyük ölçüde anaparanın ve anapara bakiyesine ilişkin faizlerin ödenmemiş tutarını yansıtıyorsa sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemeleri kriteriyle tutarlıdır.

Ayrıca, (i) finansal varlık sözleşmeye bağlı nominal değeri üzerinden primli veya iskontolu olarak alınmışsa, (ii) sözleşmenin vadesinden önce sonlandırıldığı durumlarda makul bir ek bedel ödemesini içeren peşin ödenen tutarlar büyük ölçüde sözleşmeye bağlı nominal değeri ve tahakkuk eden (ancak ödenmemiş) faizi yansıtıyorsa ve (iii) ilk muhasebeleştirmede erken ödeme özelliğinin gerçeğe uygun değerinin önemsiz olması durumunda, bu kriter uygun olduğu kabul edilir.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(i) Finansal araçlar (devamı)

(ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (devamı)

Finansal varlıklar – Sonraki ölçüm ve kazanç veya kayıplar: 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikaları:

GUD farkı kar/zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar	Bu varlıklar sonraki ölçümlerinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür. Herhangi bir faiz veya temettü geliri dahil olmak üzere, bunlarla ilgili net kazançlar ve kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	Bu varlıklar sonraki ölçümlerinde etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. İtfa edilmiş maliyetleri varsa değer düşüklüğü zararları tutarı kadar azaltılır. Faiz gelirleri, yabancı para kazanç ve kayıpları ve değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Bunların finansal durum tablosu dışı bırakılmasından kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklar – 1 Ocak 2018 tarihinden önce geçerli olan muhasebe politikası

Şirket kredileri ve alacakları oluştukları tarihte kayıt altına almaktadır. Diğer bütün finansal varlıklar (gerçeğe uygun değer ile ölçülen ve kar veya zararla ilişkilendirilen finansal varlıklar da dahil olmak üzere) Şirket'in ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Şirket, finansal varlıkları aşağıda belirtilen kategorilere sınıflandırır:

- kredi ve alacaklar;
- vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar;
- satılmaya hazır finansal varlıklar ve
- GUD farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar altında:
- alım satım amaçlı elde tutulan finansal varlıklar;
- riskten korunma aracı olarak tanımlanan türevler veya
- gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal varlıklar

GUD farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülürler ve temettü gelirleri de dahil olmak üzere, gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler kar veya zararda muhasebeleştirilir. Riskten korunma aracı olarak tanımlanan türevler için aşağıdaki (v) bölümüne bakınız.

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar; Gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları ile itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek ölçülür.

Krediler ve alacaklar Gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek ölçülür.

Satılmaya hazır finansal varlıklar Satılmaya hazır finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülür. Değer düşüklüğü hariç gerçeğe uygun değerindeki değişimler ve satılmaya hazır borçlanma senetleri üzerindeki yabancı para kur farkı değişimleri ile faiz gelirleri diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında gerçeğe uygun değer yedeği kaleminde biriktirilir. Bu varlıklar kayıtlardan çıkarıldığında, özkaynaklar altında birikmiş kazanç ya da kayıplar, kar veya zarara yeniden sınıflandırılır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(i) Finansal araçlar (devamı)

(ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (devamı)

Finansal yükümlülükler – Sınıflama, sonraki ölçüm ve kazanç ve kayıplar

Finansal yükümlülükler itfa edilmiş maliyetinden ölçülen ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılır.

Bir finansal yükümlülük, alım satım amaçlı elde tutulan tanımını karşılaması durumunda GUD farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılır. Finansal yükümlülük, türev araç olması ya da ilk kez kayda alınması sırasında bu şekilde tanımlanması durumunda alım satım amaçlı elde tutulan finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülürler ve faiz gelirleri de dahil olmak üzere, net kazanç ve kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer finansal yükümlülükler, ilk kayıtlara alınmalarını takiben gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları ile itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek ölçülür. Faiz giderleri ve kur farkları kar veya zararda muhasebeleştirilir. Bu yükümlülükler kayıtlardan çıkarılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(iii) Finansal tablo dışı bırakma

Finansal varlıklar

Şirket, finansal varlıklarla ilgili nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan hakların süresi dolduğunda veya bu finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve getirilerinin sahipliğini önemli ölçüde devrettiğinde veya bu finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve yararları ne önemli ölçüde devretmiş ne de önemli ölçüde elinde bulundurmakta olması durumunda, ilgili finansal varlık üzerinde kontrol sahibi olmaya devam etmiyorsa söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır.

Şirket, bir finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve yararları önemli ölçüde elinde bulundurmaya devam etmesi durumunda, ilgili finansal varlığı finansal durum tablosuna kayıtlara almaya devam eder.

Finansal yükümlülükler

Şirket, bir finansal yükümlülük sadece ve sadece, ilgili yükümlülüğe ilişkin borç ortadan kalktığı veya iptal edildiği zaman finansal durum tablosundan çıkarır. Ayrıca, mevcut bir finansal yükümlülüğün koşullarında veya nakit akışlarında önemli bir değişiklik yapılması durumunda da Şirket bir finansal yükümlülüğü finansal durum tablosundan çıkarır. Bunun yerine, değiştirilmiş şartlara dayanarak gerçeğe uygun değeri üzerinden yeni bir finansal yükümlülük muhasebeleştirilmesini gerektirir.

Finansal yükümlülüğün kayıtlarından çıkartılmasında, defter değeri ile bu yükümlülüğe ilişkin olarak ödenen tutar (devredilen her türlü nakit dışı varlık veya üstlenilen her türlü yükümlülük de dâhil) arasındaki fark, kar veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(i) Finansal araçlar (devamı)

(iv) Finansal varlık ve yükümlülüklerin netleştirilmesi

Şirket, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

(j) Sermaye

Adi hisse senetleri

Adi hisse senetleri ihracı ile doğrudan ilişkilendirilebilen ek maliyetler, varsa vergi etkisi düşüldükten sonra özkaynaklarda azalış olarak muhasebeleştirir. Özkaynak işlemlerinden kaynaklanan işlem maliyetlerine ilişkin gelir vergileri, TMS 12 uyarınca muhasebeleştirilir.

(k) Varlıklarda değer düşüklüğü

(i) Türev olmayan finansal varlıklar

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası

Finansal araçlar ve sözleşme varlıkları

Şirket aşağıda belirtilenler için beklenen kredi zararları için zarar karşılığı muhasebeleştirmektedir:

- itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar;
- sözleşme varlıkları.

Şirket, ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarına ilişkin değer düşüklüğünün hesaplanmasında ömür boyu BKZ'leri seçmiştir.

Bir finansal varlığın kredi riskinin ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren önemli ölçüde artmış olup olmadığının belirlenmesinde ve BKZ'lerinin tahmin edilmesinde, Şirket beklenen erken ödemelerin etkileri dahil beklenen kredi zararlarının tahminiyle ilgili olan ve aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiyi dikkate alır. Bu bilgiler, Şirket'in geçmiş kredi zararı tecrübelerini dayanan ve ileriye dönük bilgiler içeren nicel ve nitel bilgi ve analizleri içerir.

Şirket, bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin, vadesinin 30 gün geçmesi durumunda önemli ölçüde arttığını varsaymaktadır.

Şirket, bir finansal varlığı aşağıdaki durumlarda temerrüde düşmüş olarak dikkate alır:

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan muhasebe politikası (devamı)

- Şirket tarafından teminatın kullanılması (eğer varsa) gibi işlemlere başvurmaksızın borçlunun kredi yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmemesi, veya
- Finansal aracın vadesinin 360 aralığında gün geçmiş olması.

Ömür boyu BKZ'lar finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır.

BKZ'lerinin ölçüleceği azami süre, Şirket'in kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

(k) Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

BKZ'ların ölçümü

BKZ'lar finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Diğer bir ifadeyle tüm nakit açıklarının bugünkü değeri üzerinden ölçülen kredi zararlarıdır (örneğin, sözleşmeye istinaden işletmeye yapılan nakit girişleri ile işletmenin tahsil etmeyi beklediği nakit akışları arasındaki farktır).

Nakit açığı, sözleşmeye göre işletmeye yapılması gereken nakit akışları ile işletmenin almayı beklediği nakit akışları arasındaki farktır. Beklenen kredi zararlarında ödemelerin tutarı ve zamanlaması dikkate alındığından, işletmenin ödemenin tamamını, sözleşmede belirlenen vadeden geç almayı beklemesi durumunda dahi bir kredi zararı oluşur.

BKZ'lar finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilir.

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar

Her raporlama dönemi sonunda, Şirket itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya birden fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi değer düşüklüğüne uğramıştır.

Bir finansal varlığın kredi değer düşüklüğüne uğradığının kanıtı aşağıdaki gözlemlenebilir verileri içerir:

- borçlunun ya da ihraççının önemli finansal zorluğa düşmesi;
- borçlunun temerrüdü veya finansal aracın vadesinin 360 aralığında gün geçmiş olması gibi sözleşme ihlali;
- Şirket'in aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir kredinin ya da avansın yeniden yapılandırılmasını
- borçlunun iflas etme veya finansal yeniden yapılanmaya ihtimalinin olması, veya
- yapısal ve finansal zorluklar nedeniyle menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması.

1 Ocak 2018 tarihinden önce geçerli olan muhasebe politikası

Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılmayan bir finansal varlıktaki değer düşüklüğü her raporlama döneminde değer düşüklüğü olduğuna kanaat getirilen nesnel kanıtlarla değerlendirilir. Eğer nesnel kanıtlar ilgili finansal varlığın ilerideki nakit akımlarını olumsuz yönde etkilediğine dair bir veya birden fazla olaya işaret ediyorsa, ilgili finansal varlıkta değer düşüklüğü olduğu dikkate alınır.

Finansal varlıkların değer düşüklüğüne neden olan nesnel kanıt borçlunun temerrüdünü, Şirket'in aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir tutarın yeniden yapılandırılmasını, borçlunun iflas etme ihtimalinin oluşmasını ve menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması durumlarını kapsayabilir. İlave olarak, hisse senedine dayalı menkul bir kıymetin gerçeğe uygun değerinin, maliyet bedelinin altına önemli ölçüde ve kalıcı olarak düşmesi de değer düşüklüğünün nesnel kanıtıdır.

Şirket, alacaklardaki değer düşüklüğüne dair kanıtları hem ilgili varlık seviyesinde, hem de toplu olarak dikkate almaktadır. Tüm tek başına önemli olan alacaklar değer düşüklüğü açısından ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Tüm tek başına önemli alacaklardan ayrı ayrı değer düşüklüğüne uğramadığı tespit edilenler, daha sonra toplu olarak gerçekleşen ancak henüz tanımlanmamış bir değer düşüklüğüne maruz kalıp kalmadığı konusunda değerlendirilir. Tek başına önemli olmayan alacaklar benzer risk karakterlerine göre Şirket toplu şekilde değer düşüklüğü konusunda değerlendirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(k) Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

(i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar (devamı)

1 Ocak 2018 tarihinden önce geçerli olan muhasebe politikası (devamı)

Şirket, toplu olarak değer düşüklüğü hakkındaki değerlendirmesini; temerrüt ihtimali, tahsilat zamanlaması ve oluşan zararın geçmişteki eğilimini, yönetimin güncel ekonomik durum hakkındaki yargısına göre güncelleyerek oluşturur.

Bir finansal varlıktaki değer düşüklüğü, varlığın kayıtlı değeri ile nakit akışlarından oluşan alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilerek bugüne indirgenmiş değeri arasındaki fark olarak hesaplanır. Kayıplar, kar veya zararda muhasebeleştirilir ve şüpheli alacak karşılığı hesabına yansıtılır. Raporlama dönemi sonrası gerçekleşen bir durum değer düşüklüğünde azalmaya neden olursa, bu azalış kar veya zararda ters çevrilir.

Satılmaya hazır finansal varlıktaki değer düşüklüğü, diğer kapsamlı gelirlerde kayıt altına alınmış ve özkaynakların içinde gerçeğe uygun değer artış fonlarında takip edilen toplam kayıpların kar veya zarara aktarılması yoluyla kaydedilir. Diğer kapsamlı gelirlerden çıkarılan ve kar veya zarara kaydedilen toplam kayıp, söz konusu varlık bir borç senedi ise her türlü anapara geri ödemesi ve itfa payları düşülmek suretiyle bulunan elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değeri arasındaki farktan daha önce kar veya zarara kaydedilmiş değer düşüklüğü giderlerinin düşülmesiyle bulunur.

Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardaki değer düşüklüğü ile uyumlu olarak yatırımdaki geri kazanılabilir tutarla yatırımın defter değeri karşılaştırılarak ölçülür. Değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Geri kazanılabilir tutarın belirlenmesinde kullanılan tahminlerde olumlu yönde bir değişiklik olması durumunda değer düşüklüğü geri çevrilir.

(ii) Finansal olmayan varlıklar

1 Ocak 2018 tarihinden önce geçerli olan muhasebe politikası

Şirket, her bir raporlama tarihinde, stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan finansal olmayan varlıklar için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir.

Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da nakit yaratan birimlere (NYB) ayrılır.

Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da NYB'deki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerini göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur.

Bir varlıkla ilgili NYB'nin defter değeri geri kazanılabilir tutarını aşıyorsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'lerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle NYB'lere dağıtılan şerefliyenin defter değerlerinden daha sonra NYB'lerdeki diğer varlıkların defter değerlerinden oransal esasa göre düşülür.

Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan defter değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(l) Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Şirket yönetimi, geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zımni yükümlülüğün bulunduğu, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olduğu ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebildiği durumlarda, ilişikteki finansal tablolarda söz konusu yükümlülük tutarı kadar karşılık ayırmaktadır.

Koşullu borçlar, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelip gelmediğinin tespiti amacıyla sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur. Ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin uzak olduğu durumlar hariç, finansal tablo dipnotlarında açıklanır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin muhtemel hale gelmesi halinde, koşullu varlıkla ilgili olarak finansal tablo dipnotlarında açıklama yapılır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin kesine yakın hale gelmesi durumunda ise, söz konusu varlık ve bununla ilgili gelir değişikliğinin olduğu tarihte finansal tablolara alınır.

(m) Kiralama İşlemleri

(i) Bir sözleşmenin kira unsuru içerip içermediğinin belirlenmesi

Bir sözleşmenin başlangıcında, Şirket, bu sözleşmenin bir kira sözleşmesi veya kira unsuru içeren bir sözleşme olup olmadığını belirler.

Sözleşmenin başlangıcında veya yeniden değerlendirilmesine takiben Şirket, böyle bir sözleşmenin gerektirdiği ödemeleri kiralama ve diğer konular için yapılan ödemeler olarak gerçeğe uygun nispi değerlerine göre ayırır. Şirket, bir finansal kiralama sözleşmesiyle ilgili olarak ödemelerin güvenilir bir şekilde ayrılmasının mümkün olmadığına karar verirse, ilgili varlığın gerçeğe uygun değeri kadar bir varlık ve bir yükümlülük muhasebeleştirilir. Sonradan ödemeler yapıldıkça yükümlülük azalır ve yükümlülük üzerine ilave edilen finansman maliyetleri Şirket'in alternatif borçlanma oranı kullanılarak kaydedilir.

(ii) Kiralanan varlıklar

Varlığın sahipliğine ilişkin önemli bütün risk ve getirilerin Şirket'e devrolduğu kiralama işlemleri yoluyla kullanılan varlıklar finansal kiralama olarak sınıflandırılmıştır. İlk olarak finansal kiralama yoluyla elde edilen sabit kıymetler ilgili varlığın gerçeğe uygun değeri ile asgari finansal kiralama ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden ölçülür. İlk kayıtlara alınmasını takiben ise ilgili varlık için geçerli olan muhasebe politikalarına göre muhasebeleştirilir. Diğer kiralamalar altında kullanılan varlıklar faaliyet kiralaması olarak sınıflanır ve Şirket'in finansal durum tablosunda muhasebeleştirilmez.

(iii) Kiralama ödemeleri

Faaliyet kiralamaları kapsamında yapılan ödemeler kira süresince doğrusal yöntemle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Alınan kira teşvikleri kira süresince toplam kira giderlerinin bir parçası olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama kapsamında yapılan asgari kira ödemeleri, finansal giderler ve kalan yükümlülüğün azaltılması olarak paylaşılır. Finansman giderleri, yükümlülüğün kalan bakiyesi üzerinden sabit dönem faiz oranı belirlenecek şekilde kira süresince her bir döneme dağıtılır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(n) İlişkili Taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında taraf, Şirket ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

(i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);

(ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya

(iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması;

(c) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

(o) Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda döneme ilişkin nakit akımları işletme yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Şirket'in faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Şirket, işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akımlarını, net kar/zararın gayri nakdi işlemlerin geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akımlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Şirket'in yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Şirket'in finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir. Nakit ve nakit benzeri değerler, kasa ve bankalardaki üç aydan kısa vadeli mevduat, olduğu tarihte vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip yatırımları ifade etmektedir.

(p) Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmeye birlikte Şirket tarafından erken uygulanmayan bazı yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(p) Yayınlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar

KGK tarafından TFRS 16 “*Kiralamalar*” Standardı 16 Nisan 2018 tarihinde yayınlanmıştır. Bu Standart kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin düzenlendiği mevcut TMS 17 “*Kiralama İşlemleri*” Standardının, TFRS Yorum 4 “*Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi*” ve TMS Yorum 15 “*Faaliyet Kiralamaları – Teşvikler*” yorumlarının yerini almakta ve TMS 40 “*Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller*” Standardında da değişiklikler yapılmasına neden olmuştur. TFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve faaliyet kiralamasına ilişkin yükümlülüklerin bilanço dışında izlenmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, tüm kiralamalar için mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. TFRS 16, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olmakla birlikte, erken uygulamaya izin verilmektedir.

TFRS 16 uygulanmasının, Şirket’in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

KGK tarafından 24 Mayıs 2018’de gelir vergilerinin hesaplanmasına ilişkin belirsizliklerin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını belirlemek üzere TFRS Yorum 23 “*Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler*” Yorumu yayınlanmıştır. Belirli bir işlem veya duruma vergi düzenlemelerinin nasıl uygulanacağına veya vergi otoritesinin bir şirketin vergi işlemlerini kabul edip etmeyeceğine yönelik belirsizlikler bulunabilir. TMS 12 “*Gelir Vergileri*”, cari ve ertelenmiş verginin nasıl hesaplanacağına açıklık getirmekle birlikte, ancak bunlara ilişkin belirsizliklerin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağına yönelik rehberlik sağlamamaktadır. TFRS Yorum 23, gelir vergilerinin muhasebeleştirmesinde gelir vergilerine ilişkin belirsizliğin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını açıklığa kavuşturmak suretiyle TMS 12’de yer alan hükümlere ilave gereklilikler getirmektedir. Bu Yorumun yürürlük tarihi 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

TFRS Yorum 23’ün uygulanmasının Şirket’in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS 9’daki değişiklikler- Negatif Tazminata Yol Açan Erken Ödemeler

KGK tarafından Aralık 2017’de finansal araçların muhasebeleştirilmesine yönelik açıklık kazandırmak üzere TFRS 9’un gerekliliklerini değiştirmiştir. Erken ödendiğinde negatif tazminata neden olan finansal varlıklar, TFRS 9’un diğer ilgili gerekliliklerini karşılaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden veya gerçeğe uygun değer farkları diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülebilir. TFRS 9 uyarınca, sözleşmesi erken sona erdirildiğinde, henüz ödenmemiş anapara ve faiz tutarını büyük ölçüde yansıtan ‘makul bir ilave bedel’ ödenmesini gerektiren erken ödeme opsiyonu içeren finansal varlıklar bu kriteri karşılamaktadır.

TFRS 9 uygulamasının Şirket’in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(p) Yayınlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler (devamı)

TMS 28'deki değişiklikler- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Dönemli Yatırımlar

KGK tarafından Aralık 2017'de iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlardan özkaynak yönteminin uygulanmadığı diğer finansal araçların ölçümünde de TFRS 9'un uygulanması gerektiğine açıklık getirmek üzere TMS 28'de değişiklik yapılmıştır. Bu yatırımlar, esasında, işletmenin iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan uzun dönemli elde tutulan paylarıdır. Bir işletme, TMS 28'in ilgili paragraflarını uygulamadan önce, bu tür uzun dönemli yatırımların ölçümünde TFRS 9'u uygular. TFRS 9 uygulandığında, uzun vadeli yatırımların defter değerinde TMS 28'in uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir düzeltme yapılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

TMS 28 uygulamasının Şirketin finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

Kavramsal Çerçeve (güncellenmiş)

Güncellenen Kavramsal Çerçeve KGK tarafından 27 Ekim 2018 tarihinde yayınlanmıştır. Kavramsal Çerçeve; KGK'ya yeni TFRS'leri geliştirirken finansal raporlamalarına rehberlik sağlayacak olan temel çerçeveyi ortaya koymaktadır. Kavramsal Çerçeve; standartların kavramsal olarak tutarlı olmasını ve benzer işlemlerin aynı şekilde ele alınmasını sağlamaya yardımcı olmakta ve böylece yatırımcılar, borç verenler ve kredi veren diğer taraflar için faydalı bilgiler sağlamaktadır. Kavramsal Çerçeve, şirketlere, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS'nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikaları geliştirmelerine ve daha geniş bir biçimde, paydaşların bu standartları anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olmaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve ise önceki versiyonundan daha kapsamlı olup, KGK'ya standartların oluşturulmasında gerekli olan tüm araçların sağlanmasını amaçlamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve finansal raporlamanın amacından başlayarak sunum ve açıklamalara kadar standart oluşturulmasının tüm yönlerini kapsamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS'nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikalarını geliştirmek için Kavramsal Çerçeve'yi kullanan şirketler için, erken uygulamaya izin verilmeyle birlikte, 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinden itibaren geçerli olacaktır.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından henüz yayınlanmamış yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki ("UFRS") değişiklikler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayınlanmış fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayınlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayınlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Şirket finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(p) Yayınlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

UFRS'deki iyileştirmeler

Hali hazırda yürürlükte olan standartlar için yayınlanan “UFRS’de Yıllık İyileştirmeler / 2015-2017 Dönemi” aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS’lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Şirket’in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar

UFRS 3 ve UFRS 11, işletme tanımını karşılayan müşterek bir operasyonda sahip olunan paylardaki artışını nasıl muhasebeleştirileceğine açıklık getirmek üzere değiştirilmiştir. Müşterek taraflardan biri kontrol gücünü elde ettiğinde, bu işlem aşamalı olarak gerçekleşen işletme birleşmesi olarak dikkate alınarak satın alan tarafın önceden sahip olduğu payı gerçeğe uygun değeriyle yeniden ölçmesi gerekecektir. Taraflardan birinin müşterek kontrolü devam ettiğinde (ya da müşterek kontrolü elde ettiğinde) daha önce sahip olunan payın yeniden ölçülmesi gerekmemektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri

UMS 12 temettülere kaynaklanan gelir vergilerinin (özkaynak olarak sınıflandırılan finansal araçlara yapılan ödemeler de dahil olmak üzere) işletmenin dağıtılabilir kar tutarını oluşturan işlemlerle tutarlı olarak (örneğin; kâr veya zararda, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde veya özkaynaklarda), muhasebeleştirilmesini açıklığa kavuşturmak üzere değiştirilmiştir.

UMS 23 Borçlanma Maliyetleri

UMS 23, finansman faaliyetlerinin tek bir merkezden yürütüldüğü durumlarda aktifleştirilebilir borçlanma maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan genel amaçlı borçlanma havuzuna, halihazırda geliştirme aşamasında olan veya inşaatı devam eden özellikli varlıkların finansmanı için doğrudan borçlanılan tutarların dahil edilmemesi gerektiğine açıklık kazandırmak üzere değiştirilmiştir. Kullanıma veya satışa hazır olan özellikli varlıkların – veya özellikli varlık kapsamına girmeyen herhangi bir varlığın - finansmanı için direkt borçlanılan tutarlar ise genel amaçlı borçlanma havuzuna dahil edilmelidir.

UMS 19'daki değişiklikler-Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

UMSK tarafından 7 Şubat 2018'de, Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi (UMS 19'daki Değişiklikler) başlıklı değişiklik yayınlanmıştır. Yapılan değişiklik, planda yaşanan bir değişikliğin veya küçülmenin yanı sıra yükümlülüklerin yerine getirilmesinin muhasebeleştirilmesine açıklık getirilmektedir. Bir şirket bundan sonra dönemin hizmet maliyetini ve net faiz maliyetini belirlemek için güncellenen cari aktüeryal varsayımları kullanacak ve plana ilişkin herhangi bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde ortaya çıkan kazanç veya zararların hesaplanmasında varlık tavanından kaynaklanan etkiyi dikkate almayacak olup, bu durumun etkileri diğer kapsamlı gelir içerisinde ayrı olarak ele alınacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(p) Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi (devamı)

UFRS'deki iyileştirmeler (devamı)

UMS 1 ve UMS 8'deki Değişiklikler - Önemlilik Tanımı

Ekim 2018'de, UMSK "önemlilik tanımı" değişikliğini yayımlamıştır (UMS 1 ve UMS 8'de yapılan değişiklikler). Değişiklikler, "önemlilik" tanımının netleştirilmesinde, önemlilik eşliğinin belirlenmesinde ve önemlilik kavramının UFRS'ler açısından uygulanmasında tutarlılığın arttırılmasına yardımcı olmak için rehberlik sağlamaktadır. UMS 1 ve UMS 8'deki Değişiklikler'in yürürlük tarihi 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

UMS 1 ve UMS 8'in uygulanmasının, Şirket'in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde Değişiklikler - İşletme Tanımı

Bir işlemin bir varlık edinimi mi yoksa bir işletme edinimi ile mi sonuçlanacağını belirlenmesinde güçlüklerle karşılaşmakta olup, uzun zamandır önemli bir mesleki yargı konusu olmuştur. UMSK, bu konuyu netleştirmek üzere UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde değişiklik yapmıştır. Değişiklikler bir konsantrasyon testi kullanılmasına yönelik bir seçimlik hak içermektedir. Bu uygulama, varlıkların gerçeğe uygun değerinin büyük bir kısmının tek bir tanımlanabilir varlığa veya benzer tanımlanabilir varlıklar grubuna yoğunlaştırılması durumunda bir varlık edinilmesine yol açan basitleştirilmiş bir değerlendirmedir. Finansal tablo hazırlayıcıları konsantrasyon testini uygulamayı seçmezse veya test başarısız olursa, o zaman değerlendirme önemli bir sürecin varlığına odaklanır. UFRS 3'deki değişikliklerin 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde elde edilen işletmeler için geçerli olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

UFRS 3'ün uygulanmasının, Şirket'in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

2.5 Muhasebe tahmin ve varsayımlarının kullanımı

Finansal tabloların hazırlanması, raporlama tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, koşullu varlıkların ve yükümlülüklerin açıklanmasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, Şirket yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir.

Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar faydalı ömürleri

Dipnot 9'da belirtilen muhasebe politikaları gereğince, Şirket bilanço tarihleri itibarıyla varlıkların faydalı ömürlerini yönetimin en iyi tahmin yöntemine göre belirlemekte ve bu ömürleri her raporlama döneminde yeniden gözden geçirmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Muhasebe tahmin ve varsayımlarının kullanımı (devamı)

Arsalar ve makine, tesis ve teçhizatların yeniden değerlendirilmesi

Arsalar ve tesis, makine ve cihazlar bağımsız bir profesyonel, SPK nezdinde lisanslı gayrimenkul değerlendirme şirketi tarafından sırasıyla Mart 2017 ve Haziran 2019 tarihleri itibarıyla yapılan değerlendirme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değerlerinden finansal tablolara yansıtılmıştır. Yeniden değerlendirme çalışmalarının sıklığı, yeniden değerlendirilmesi yapılan maddi duran varlıkların defter değerlerinin ilgili raporlama dönemi sonu itibarıyla gerçeğe uygun değerlerinden önemli ölçüde farklı olmadığından emin olacak şekilde belirlenir. Yeniden değerlendirme çalışmalarının yapılma sıklığı maddi duran varlık kalemlerinin gerçeğe uygun değerlerindeki değişime bağlıdır. Yeniden değerlendirilen bir varlığın gerçeğe uygun değerinin defter değerinden önemli ölçüde farklı olduğu düşünülen durumlarda, yeniden değerlendirme çalışmasının tekrarlanması gerekmektedir ve bu çalışma aynı tarih itibarıyla yeniden değerlendirilen varlığın bulunduğu varlık sınıfının tamamı için yapılmaktadır. Öte yandan gerçeğe uygun değer değişimleri önemsiz olan maddi duran varlıklar için yeniden değerlendirme çalışmalarının tekrarlanması gerekli görülmemektedir.

Gerçeğe uygun değer hesaplamalarında yönetimin en iyi tahminlerine dayanan aşağıdaki gibi birçok değerlendirme yöntemi kullanılmıştır:

- Emsal karşılaştırma yönteminde arsaların gerçeğe uygun değeri, mevcut pazarda benzer özellikler taşıyan ve yeni satılmış olan arsalarla karşılaştırılması, uygun karşılaştırma işlemlerinin uygulanması ve karşılaştırılabilir satış fiyatlarında çeşitli düzeltmelerin yapılması ile bulunmuştur.
- Maliyet yaklaşımı yönteminde makine, tesis ve teçhizatların gerçeğe uygun değeri ilgili amortisman ve yeniden inşa maliyeti göz önüne alınarak hesaplanmıştır.

Alım/satım işlemlerinin gerçekleşmesi esnasında oluşabilecek değerler, bu değerlerden farklılık gösterebilir.

Maliyet yaklaşımı yöntemi ile tespit edilen değerler, finansal tablolara ilk yansıtıldığı tarih ve ilgili dönem sonları itibarıyla, TMS 36 “Varlıklarda Değer Düşüklüğü” standardındaki hükümlere göre, değer düşüklüğü göstergelerinin olup olmadığı değerlendirilmiş ve değer düşüklüğünün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılığı

Şüpheli alacak karşılıkları, yönetimin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememe riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır.

Vergi varlık ve yükümlülükleri

Ertelenmiş vergi varlığı gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi varlığı taşınan ve kullanılmamış birikmiş zararlar ile her türlü geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl için Şirket'in gelecek dönemlerde vergilendirilebilir karının olduğuna dair kullanılan varsayımlar yeterli olduğundan ertelenmiş vergi varlığı kaydedilmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Muhasebe tahmin ve varsayımlarının kullanımı (devamı)

Gerçeğe uygun değerlerin ölçümü

Şirket'in çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir.

Bir varlığın veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerini ölçerken Şirket olabildiğince pazarda gözlemlenebilir bilgileri kullanır. Gerçeğe uygun değerlemeler aşağıda belirtilen değerlendirme tekniklerinde kullanılan bilgilere dayanarak belirlenen gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisindeki değişik seviyelere sınıflanmaktadır.

Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatla;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler; ve

Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

Şayet bir varlığın veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerini ölçmek için kullanılan bilgiler gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisinin farklı bir seviyesine sınıflandırılabiliriyorsa bu gerçeğe uygun değerlendirme bütün ölçüm için önemli olan en küçük bilginin dahil olduğu gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisinin aynı seviyesine sınıflandırılır.

Şirket gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisindeki seviyeler arasındaki transferleri değişikliğin meydana geldiği raporlama döneminin sonunda muhasebeleştirilmektedir.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

3. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzerleri aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
Kasa	30.648	43.487
Banka	1.610.166	816.744
Vadesiz mevduatlar	714.949	221.744
Vadeli mevduatlar	895.217	595.000
Diğer hazır varlıklar*	3.659.706	4.412.305
	<u>5.300.520</u>	<u>5.272.536</u>
Bloke Mevduatlar	(730.486)	(40.991)
Nakit akış tablosuna baz tutarlar	<u>4.570.034</u>	<u>5.231.545</u>

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in 2 Ocak 2019 vadeli, %23,50 faiz oranlı 895.217 TL tutarında vadeli mevduatı bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 2 Ocak 2018 vadeli, %6,75-%8,8 faiz oranlı 595.000 TL).

Şirket'in 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 730.486 TL tutarında bloke mevduatı bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 40.991 TL).

(*) 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla diğer hazır varlıklar, Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS) alacaklarını içermektedir ve ortalaması 1-2 ay vadeli.

Şirket'in finansal varlıkları ve yükümlülükleri için kur, faiz oranı riskleri ve duyarlılık analizleri Dipnot 26'da açıklanmıştır.

4. STOKLAR

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla stoklar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
İlk madde ve malzeme	4.039.826	3.804.793
Ticari mallar	7.008.873	3.926.673
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(681.863)	(681.863)
	<u>10.366.836</u>	<u>7.049.603</u>

İlk madde ve malzeme stoklarının önemli bir kısmı doğalgaz dağıtım ve müşteri kurulum faaliyetlerinde kullanılmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarı ile 154.567.866 TL (2017: 153.511.844 TL) tutarındaki stokların maliyeti, satılan malın maliyeti hesabı içerisinde giderleştirilmiştir.

Şirket, geçmiş yıllar içerisinde net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altında kalan ticari mallar stokları (yedek parça stokları) belirlemiştir. Dolayısıyla, 681.863 TL tutarında stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla net gerçekleştirilebilir değerinden gösterilen stokların toplam tutarı 10.366.836 TL'dir (2017: 7.049.603 TL).

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. STOKLAR (devamı)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla stoklar üzerinde teminat, rehin ve ipotek bulunmamaktadır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla stok değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Açılış bakiyesi	681.863	681.863
Kapanış bakiyesi	681.863	681.863

5. FİNANSAL BORÇLANMALAR

31 Aralık tarihleri itibarıyla finansal borçlanmalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli banka kredileri	10.098.463	15.491.337
-TL Krediler	10.098.463	10.387.959
-Döviz Krediler	-	5.103.378
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli anapara taksitleri ve faizleri	31.619.009	21.919.549
-TL Krediler	5.013.439	4.404.616
-Döviz Krediler	26.605.570	17.514.933
Uzun vadeli finansal kiralama işlemlerinden borçların kısa vadeli kısımları	1.672.517	9.088.214
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	43.389.989	46.499.100
Uzun vadeli banka kredileri	72.864.017	77.481.044
-TL Krediler	10.833.220	14.633.692
-Döviz Krediler	62.030.797	62.847.352
Uzun vadeli finansal kiralama işlemlerinden borçlar	-	1.222.277
Toplam uzun vadeli borçlanmalar	72.864.017	78.703.321
Toplam borçlanmalar	116.254.006	125.202.421

Finansal Borçlar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
a) Banka Kredileri	114.581.489	114.891.930
b) Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	1.672.517	10.310.491
	116.254.006	125.202.421

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLANMALAR (devamı)**a) Banka Kredileri:**

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	TR Libor + % 2,50	5.013.439	10.833.220
USD	Libor + % 5,25	8.266.643	21.497.353
USD	% 17,15	18.338.927	40.533.444
TL	% 6.04 - % 10.30	10.098.463	-
		41.717.472	72.864.017

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2017	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	TR Libor + % 2,50	4.404.616	14.633.692
USD	Libor + % 5,25	17.514.933	62.847.352
TL	% 17,15	10.387.959	-
USD	% 5,40	5.103.378	-
		37.410.886	77.481.044

Banka kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 yıl içerisinde ödenecek	41.717.472	37.410.886
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	27.961.360	20.409.045
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	25.769.635	20.409.045
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	19.133.022	20.409.045
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	-	16.253.909
	114.581.489	114.891.930

Şirket'in finansal faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülüklerinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 Ocak 2018 Finansal Yükümlülükler	125.202.421	142.167.750
Girişler	-	7.335.098
Anapara ödemeleri	(42.631.298)	(30.798.661)
Faiz ödemeleri	1.126.315	370.063
Kur farkları	32.556.568	6.128.171
31 Aralık 2018 Finansal Yükümlülükler	116.254.006	125.202.421

Şirket'in proje finansmanı amacıyla kullanmış olduğu, sırasıyla TR Libor+%2,5 ve USDLibor+%5,25 faiz oranlarına sahip 6 ayda bir faiz ödemeli anaparası 14.707.199 TL ve 16.642.501 ABD Doları tutarlarında 2022 vadeli kredileri bulunmaktadır. Bu kredilerin anapara ödemeleri kullanımdan 18 ay sonra, 6 ayda bir, belli bir ödeme planı dahilinde ödenecektir. Bu kredilere ilişkin olarak ilgili borçlanma anlaşmalarında özel olarak tanımlandığı şekliyle finansal taahhütler bulunmaktadır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLANMALAR (devamı)**a) Banka Kredileri: (devamı)***Kredi sözleşmelerinden doğan taahhütlerin ihlali*

Bu kredilere ilişkin olarak ilgili borçlanma anlaşmalarında özel olarak tanımlandığı şekliyle finansal taahhütler bulunmaktadır. Buna göre, Şirket net borçlarının FAVÖK oranının 31 Aralık 2017 tarihinden sonraki herhangi bir mali yılda 1,75 oranını geçmemelidir. Borçlanma anlaşmasına göre bu oranın geçilmesi durumunda kredi bankalarca talep üzerine geri çağrılabilir. Şirket, 2018 yılı içerisinde sözü edilen oran eşliğini aşmış, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sözü edilen mali taahhütü karşılamamaktadır. Bu kapsamda, Şirket yönetimi, 31 Aralık 2018 tarihinde bankalardan şartların yerine getirilememesine karşılık feragat mektubu almıştır.

Kredilere ilişkin rehinler

Söz konusu krediler için Global Yatırım Holding'in kredilerin vadesi boyunca kefaleti ve Global Yatırım Holding'in sahibi olduğu şirket hisseleri üzerinde 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 66.000.000 TL (31 Aralık 2017: 13.600.000 TL) nominal değerinde rehni bulunmaktadır.

Faiz oranı takas sözleşmesi

Şirket tarafından 16 Kasım 2017 tarihinde proje finansmanı kurumlarıyla faiz oranı takas sözleşmesi imzalanmıştır. Şirket, 16 Kasım 2017 tarihinde proje finansman kredisi için ABD Doları döviz cinsinden TL tutarı 58.872.371 TL olan Faiz oran takas anlaşması imzalamıştır. İlgili sözleşmelerin detayı Dipnot 26'da sunulmuştur.

b) Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar:

Ödenecek finansal kiralama borçlarının vade dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Asgari kira ödemeleri		Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal kiralama borçları				
Bir yıl içinde	1.890.242	9.458.905	1.672.517	9.088.214
İki ile beş yıl arasındakiler	-	1.252.826	-	1.222.277
	<u>1.890.242</u>	<u>10.711.731</u>	<u>1.672.517</u>	<u>10.310.491</u>
Eksi: gelecek dönemlere ait finansal giderler	<u>(217.725)</u>	<u>(401.240)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Kiralama yükümlülüğünün bugünkü değeri	<u>1.672.517</u>	<u>10.310.491</u>	<u>1.672.517</u>	<u>10.310.491</u>
Eksi: 12 ay içerisinde ödenecek borç (kısa vadeli borçlar kısmındaki)			<u>1.672.517</u>	<u>9.088.214</u>
12 aydan sonra ödenecek borçlar			<u>-</u>	<u>1.222.277</u>

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

6. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) Ticari Alacaklar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ticari alacaklar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ticari alacaklar	35.168.971	27.212.367
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Dipnot 24)	1.165.627	641.600
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(6.115.880)	(3.808.547)
	30.218.718	24.045.420

Ticari alacaklar için ortalama vade 38 gündür (31 Aralık 2017: 33 gündür).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, toplam şüpheli ticari alacak tutarı 6.115.880 TL'dir (2017: 3.808.547 TL).

2018 raporlama dönemi içerisinde, ticari alacakların 2.307.333 TL. (2017: 1.073.761 TL) tutarındaki kısmı için şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılmıştır. Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren yıllarda şüpheli alacak karşılığının hareket tabloları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	(3.808.547)	(2.734.786)
Dönem gideri (Dipnot: 20)	(2.307.333)	(1.073.761)
Kapanış bakiyesi	(6.115.880)	(3.808.547)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Ticari alacaklar içinde bulunan gelir tahakkukları tutarı 1.457.538 TL'dir (2017: 959.784 TL). Gelir tahakkuklarının tamamı CNG satışına ait müşterilerden kaynaklıdır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, alınan çekler tutarı 923.097 TL'dir (2017: 3.079.915 TL). Alınan çeklerin ortalama vadesi 24 gündür (31 Aralık 2017: 17 gündür).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla vade farklarından kaynaklanan ticari alacak bulunmamaktadır.

31 Aralık 2018 itibarıyla teminat ile güvence altına alınmış ticari alacak bakiyesi 11.762.096 TL'dir (31 Aralık 2017: 8.142.034 TL). Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların teminat ile güvence altına alınmış kısmına ait bakiye 1.228.768 TL'dir (31 Aralık 2017: 802.958 TL).

b) Ticari Borçlar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ticari borçlar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ticari borçlar	18.633.789	11.944.343
İlişkili taraflara ticari borçlar (Dipnot 24)	959.464	942.050
	19.593.253	12.886.393

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ticari borçların ortalama vadesi 30 gündür (31 Aralık 2017: 32 gündür).

Ticari alacak ve borçlara ilişkin risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 26. No'lu dipnot'ta verilmiştir.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

7. DİĞER ALACAK VE BORÇLAR**a) Diğer Alacaklar**

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen depozito ve teminatlar	441.686	198.180
Diğer çeşitli alacaklar (*)	407.833	5.842
	849.519	204.022

(*) 31 Aralık 2018 itibarıyla diğer çeşitli alacakların 378.681 TL'lik kısmı vergi dairesinden alacaklardan oluşmaktadır.

b) Diğer Borçlar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli diğer borçlar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek vergiler	1.271.576	973.916
Alınan depozito ve teminatlar	80.000	189.314
İlişkili taraflara ticari olmayan borçlar (Dipnot 24)	6.963.911	4.335.287
	8.315.487	5.498.517

8. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, peşin ödenmiş giderleri aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen sipariş avansları (*)	1.422.594	-
Peşin ödenmiş damga vergisi	928.421	-
Peşin ödenmiş kiralar (**)	106.129	281.498
Peşin ödenmiş sigorta giderleri	402.133	338.874
Proje finansman kredisi ile ilgili peşin ödenmiş masraflar (***)	254.529	254.529
Diğer peşin ödenmiş giderler	94.777	-
	3.208.583	874.901

Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Proje finansman kredisi ile ilgili peşin ödenmiş masraflar (***)	558.550	816.615
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	473.056	852.844
Peşin ödenmiş kiralar (**)	107.000	107.000
Peşin ödenmiş damga vergisi	59.000	914.580
Diğer peşin ödenmiş giderler	8.750	103.457
	1.206.356	2.794.496

(*) Verilen sipariş avansları operasyonel giderlere ait avanslardan oluşmaktadır.

(**) CNG istasyonları için peşin ödenmiş kiralardır.

(***) Şirket'in proje finansman kredisine ait düzenleme masraf ve ücretlerinden oluşan peşin ödenmiş gideridir.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş gelirleri aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek aylara ait gelirler	9.691	29.001
	9.691	29.001

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, uzun vadeli ertelenmiş gelir tutarı bulunmamaktadır. (31 Aralık 2017: bulunmamaktadır).

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

9. MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren döneme ait maddi duran varlıkların hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Diğer maddi varlıklar	Özel malîyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>										
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	8.125.342	986.515	5.194.829	99.601.258	17.313.266	36.059.599	140.213	12.683.060	-	180.104.082
Alımlar	-	-	-	416.302	1.130.736	1.065.420	-	151.410	3.635.352	6.399.220
Yeniden değerlendirme fonu	-	-	-	88.178.026	-	-	-	-	-	88.178.026
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	-	-	-	3.635.352	-	-	(3.635.352)	-
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	8.125.342	986.515	5.194.829	188.195.586	18.444.002	40.760.371	140.213	12.834.470	-	274.681.328
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>										
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(513.588)	(1.041.717)	(42.378.550)	(9.890.320)	(6.569.602)	(15.486)	(3.018.676)	-	(63.427.939)
Dönem gideri	-	(56.734)	(90.866)	(10.336.436)	(2.480.903)	(5.468.126)	(14.021)	(1.810.615)	-	(20.257.701)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(570.322)	(1.132.583)	(52.714.986)	(12.371.223)	(12.037.728)	(29.507)	(4.829.291)	-	(83.685.640)
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	8.125.342	416.193	4.062.246	135.480.600	6.072.779	28.722.643	110.706	8.005.179	-	190.995.688

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

9. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Diğer maddi varlıklar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>										
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	15.950.000	1.021.194	5.302.502	98.602.645	19.209.524	27.676.691	140.213	11.438.001	-	179.340.770
Alımlar	-	-	-	1.224.180	113.084	4.684.066	-	1.245.059	4.136.573	11.402.962
Çıkışlar	(7.824.658)	(34.679)	(107.673)	(225.567)	(2.009.342)	(437.731)	-	-	-	(10.639.650)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	-	-	-	4.136.573	-	-	(4.136.573)	-
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	8.125.342	986.515	5.194.829	99.601.258	17.313.266	36.059.599	140.213	12.683.060	-	180.104.082
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>										
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(461.565)	(986.709)	(32.160.845)	(8.031.777)	(3.839.588)	(1.465)	(1.626.142)	-	(47.108.091)
Dönem gideri	-	(60.296)	(66.110)	(10.336.436)	(3.307.870)	(2.883.719)	(14.021)	(1.392.534)	-	(18.060.986)
Çıkışlar	-	8.273	11.102	118.731	1.449.327	153.705	-	-	-	1.741.138
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(513.588)	(1.041.717)	(42.378.550)	(9.890.320)	(6.569.602)	(15.486)	(3.018.676)	-	(63.427.939)
31 Aralık 2017 itibarıyla net defter değeri	8.125.342	472.927	4.153.112	57.222.708	7.422.946	29.489.997	124.727	9.664.384	-	116.676.143

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

9. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklar içinde 9.487.543 TL (31 Aralık 2017: 24.318.929 TL) net defter değerinde finansal kiralama yolu ile alınmış sabit kıymet bulunmaktadır.

Finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıkların net defter değeri:	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Arsalar	3.999.543	3.999.543
Tesis, makine, ve cihazlar	5.488.000	20.306.099
Araçlar	-	13.287
	9.487.543	24.318.929

Amortisman giderlerinin fonksiyonlarına göre dağılımı 19 no'lu dipnot'ta belirtilmiştir.

Amortisman giderlerinin 13.713.937 TL'si (31 Aralık 2017: 11.297.099 TL) satılan malın maliyetine, 6.511.719 TL'si (31 Aralık 2017: 6.731.842 TL) pazarlama giderlerine ve 32.045 TL'si (31 Aralık 2017: 32.045 TL) genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklar üzerindeki sigorta tutarı 290.220.921 TL'dir. (31 Aralık 2017: 287.576.107 TL).

Gerçeğe Uygun Değer Tespiti

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, makine, tesis ve ekipmanlar gerçeğe uygun değer tespit tutarı ile maddi duran varlıklar içerisinde ölçülmektedir. Makine ve ekipmanlar için gerçeğe uygun değer tespit tutarı, tespit tarihindeki gerçeğe uygun değerinden müteakip birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan tutardır.

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından lisanslanan bir değerlendirme şirketi tarafından gerçeğe uygun değeri tespit edilmiş makine tutarı 135.480.600 TL'dir. Makine ve ekipman üzerinde taşınan 88.178.026 TL tutarındaki artış maddi duran varlık yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları ve ertelenmiş vergi gideri altında muhasebeleştirilir. Makine ve teçhizat maliyetleri üzerinden ölçümü yapıldığında, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla defter değeri 47.302.574 TL olarak belirlenmiştir. Değerleme, 11 Nisan 2019 tarihli 21/500 sayılı Sermaye Piyasası Kurulu Kararı çerçevesinde, makine ve ekipmanları değerlemeye yetkilendirilen TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. (TSKB) tarafından, 31 Aralık 2018 raporlama dönemi için 28 Haziran 2019 tarihli ve 2019MAKA131 nolu yeni değerlendirme raporu ile yapılmıştır.

Makine, tesis ve ekipmanın gerçeğe uygun değeri maliyet yöntemine göre belirlenmiştir. Maliyet, varlığın satın alınmasına doğrudan atfedilebilecek harcamaları içerir. Maliyet yönteminde uygulanan temel varsayımlar Uluslararası Değerleme standartlarını içerir. Ertelenmiş gelir vergilerinin yeniden değerlendirme fazlası neti diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilir. Maliyet modelinin uygulandığı makine ve ekipman, temel olarak, kazanım maliyeti eksi amortisman tabii varlıklar durumunda amortisman düşülerek hesaplanır.

Şirket'in arsa ve arazileri ise, SPK tarafından lisanslanan bir değerlendirme şirketi olan Nova Taşınmaz Değerleme Danışma A.Ş. ve Elit Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından en son 31 Aralık 2016 tarihi itibarı, Mart 2017 tarihli değerlendirme raporları ile yeniden değerlendirilmiştir. Değerlemelerde pazar yaklaşımı esas alınmıştır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

9. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)**Gerçeğe Uygun Değer Tespiti (devamı)**

Arazinin gerçeğe uygun değeri, benzer gayrimenkuller için rayiç değerlerini yansıtan piyasadaki emsallerine göre belirlenmiştir. Gerçeğe uygun değer tahmininde uygulanan temel varsayımlar arasında Uluslararası Değerleme Standartları yer almaktadır. Ertelemiş gelir vergilerinin yeniden değerlendirilmesi, neti diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirilir.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in yeniden değerlendirilmiş değerinden gösterilen arsa ve arazileri ve makine ve ekipmanları ile söz konusu varlıklara ilişkin gerçeğe uygun değer hiyerarşisi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	31 Aralık 2018	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Arazi ve arsalar	8.125.342	-	8.125.342	-
Makine ve ekipmanlar	135.480.600	-	-	135.480.600

	31 Aralık 2017	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Arazi ve arsalar	8.125.342	-	8.125.342	-

10. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren döneme ait maddi olmayan duran varlıkların hareketleri aşağıdaki gibidir:

<u>Maliyet Değeri</u>	<u>Haklar</u>	<u>Yazılımlar</u>	<u>Toplam</u>
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	7.400.530	2.519.088	9.919.618
Alımlar	30.000	41.998	71.998
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	7.430.530	2.561.086	9.991.616

Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(2.479.294)	(824.053)	(3.303.347)
Dönem gideri	(898.153)	(457.170)	(1.355.323)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(3.377.447)	(1.281.223)	(4.658.670)
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	4.053.083	1.279.863	5.332.946

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

10. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maliyet Değeri	Haklar(*)	Yazılımlar	Toplam
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	7.049.687	2.519.088	9.568.775
Alımlar	350.843	-	350.843
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	7.400.530	2.519.088	9.919.618
Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	(1.571.823)	(462.131)	(2.033.954)
Dönem gideri	(907.471)	(361.922)	(1.269.393)
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	(2.479.294)	(824.053)	(3.303.347)
31 Aralık 2017 itibarıyla net defter değeri	4.921.236	1.695.035	6.616.271

(*) Haklar, genel olarak 6.929.070 TL tutarındaki 2015 yılında İstanbul Enerji A.Ş'den alınan Alibeyköy CNG İstasyonunun 7,5 yıllık işletme hakkı bedelini içermektedir. Söz konusu işletme hakkı bedelinin 31 Aralık 2018 itibarıyla birikmiş itfa bedeli 3.055.101 TL'dir (2017 :2.191.340 TL'dir).

11. TAAHHÜTLER**a) Verilen teminat, rehin ve ipotekler**

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, Şirket tarafından verilen teminat, rehin ve ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	TL karşılığı	ABD Doları	TL
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı			
Toplam Tutarı⁽ⁱ⁾	66.924.522	8.760.063	20.838.707
B.Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
- Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'ler	-	-	-
- Müşterek yönetime tabi ortaklıkları lehine vermiş olduğu TRİ'ler	-	-	-
C.Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer	-	-	-
3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
D.Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
ii. B ve C Maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
Toplam TRİ	66.924.522	8.760.063	20.838.707
31 Aralık 2017			
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı			
Toplam Tutarı⁽ⁱ⁾	58.099.031	10.810.063	17.324.555
B.Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
- Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'ler	-	-	-
- Müşterek yönetime tabi ortaklıkları lehine vermiş olduğu TRİ'ler	-	-	-
C.Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer	-	-	-
3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
D.Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
ii. B ve C Maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-
Toplam TRİ	58.099.031	10.810.063	17.324.555

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

11. TAAHHÜTLER (devamı)

a) Verilen teminat, rehin ve ipotekler (devamı)

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Şirket'in özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla %0,00'dır (31 Aralık 2017 %0,00).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, verilen teminatlar 66.924.522 TL tutarında doğalgaz ve hizmet alımlarına ilişkin Botaş'a, devam eden davalara ilişkin olarak mahkemelere, vergi otoritelerine ve ihaleler için düzenleyici kurumlara verilen teminat mektuplarından oluşmaktadır (31 Aralık 2017: 58.099.031 TL).

Şirket, BOTAŞ için 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 134.882.932 Sm³ (31 Aralık 2017: Sm³ 13.243.920) tutarında alım taahhüdünde bulunmuştur.

b) Alınan teminatlar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla alınan teminatların niteliği ve tutarı aşağıdaki gibidir:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Alınan teminat senetleri	20.080.000	19.194.000

Alınan teminatlar Şirket'in alacaklarına karşılık olarak müşterilerinden banka aracılığı ile almış olduğu teminat senetlerinden oluşmaktadır.

12. KİRALAMA İŞLEMLERİ

Kiracı açısından kiralama

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla iptal edilemeyen faaliyet kiralamaları çerçevesinde gelecekteki asgari kira ödemelerinin toplamı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
1 yıldan az	6.533.669	1.757.081
1 ile 5 yıl arasında	2.601.719	609.576
	<u>9.135.388</u>	<u>2.366.657</u>

Kiralama sözleşmeleri, kiralama dönemi 1 ile 3 yıl arasında olup araç kiralalarıyla ilgilidir. Tüm faaliyet kiralamaları Şirketin yenileme hakkını kullanması durumunda piyasa şartlarına göre koşulların yeniden gözden geçirilmesine ilişkin bir ibare taşır. Şirketin kiralama dönemi sonunda kiraladığı varlığı satın alma hakkı yoktur. Kira ödemeleri piyasa kiralamalarını yansıtmaması açısından her yıl artışa tabidir. Bazı kiralama sözleşmeleri yerel fiyat endeksindeki değişimleri esas alan ek kira ödemesi içermektedir.

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda faaliyet kiralamalarından doğmuş olan 5.786.909 TL tutarında kira giderini kar veya zararda giderleştirmiştir (2017: 1.673.711 TL).

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

13. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR**Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar**

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personele ödenecek ücretler	31.115	674.718
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	263.289	440.482
	294.404	1.115.200

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli ve uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personel prim karşılıkları	2.101.210	-
Kullanılmamış izin karşılığı	632.637	-
	2.733.847	-

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda personel prim ve ikramiye karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 Ocak Bakiyesi	-	-
Dönem içinde ayrılan karşılık	2.101.210	-
Yıl içerisinde yapılan ödeme	-	-
31 Aralık Bakiyesi	2.101.210	-

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda kullanılmamış izin karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 Ocak Bakiyesi	-	-
Dönem içinde ayrılan karşılık	632.637	-
31 Aralık Bakiyesi	632.637	-

Uzun vadeli karşılıklar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar kıdem tazminatı karşılığında oluşmakta olup detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kıdem tazminatı karşılığı	598.791	567.294
	598.791	567.294

13. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (devamı)

Uzun vadeli karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıdaki varsayımlar çerçevesinde ayrılmaktadır:

Şirket, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

Şirket, Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, 5.001,76 TL (31 Aralık 2017: 4.732,48 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar, şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür.

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %10 enflasyon ve %16 faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %5,45 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2017: %4,72). İsteğe bağlı işten ayrılma oranları da 0-15 yıl çalışanlar için %10,57, 16 ve üzeri yıl çalışanlar için %0 olarak dikkate alınmıştır. Şirket kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan 5.434,76 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır (1 Ocak 2018: 5.001,76 TL).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplamasında kullanılan önemli tahminler iskonto oranı ve isteğe bağlı işten ayrılma olasılığıdır.

- İskonto oranının %1 yüksek (düşük) alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 52.603 TL daha az (fazla) olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, işten kendi isteği ile ayrılma olasılığı %1 daha düşük (yüksek) alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 13.196 TL daha fazla (az) olacaktır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesabının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla karşılık	567.294	440.533
Faiz ve hizmet maliyeti	168.321	946.376
Ödenen kıdem tazminatları	(136.824)	(819.615)
31 Aralık itibarıyla karşılık	598.791	567.294

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

14. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıklar aşağıdaki gibidir:

<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
Personel maaş ve iş avansları	72.218	134.991
	72.218	134.991

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla kısa vadeli diğer yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
Gider tahakkukları	810.746	42.593
Diğer	8.811	8.291
	819.557	50.884

15. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZSERMAYE KALEMLERİ**Ödenmiş Sermaye**

Şirket'in 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenmiş/çıkarılmış sermayesi 100.000.000 TL olup, her biri 1 TL nominal değerde 100.000.000 adet paya bölünmüştür (31 Aralık 2017: 66.000.000 TL nominal değerde toplam 66.000.000 adet pay.).

Şirket'in 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

<u>Ortaklar</u>	<u>%</u>	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>%</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
Global Yatırım Holding A.Ş.	% 95	95.860.401	% 96	63.423.997
Aksel Goldenberg	% 4	3.903.465	% 3	2.254.003
Kanat Emiroğlu	% 1	236.134	% 1	322.000
Nominal sermaye	% 100	100.000.000	% 100	66.000.000
Enflasyon düzeltmesi		-		-
Düzeltilmiş sermaye		100.000.000		66.000.000

Özkaynaklarda kaydedilen ve ortaklarla yapılan işlemler

5 Ocak 2016 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantısına göre nominal değeri 13.600.000 TL olan Consus'a ait 13.600.000 pay Global Yatırım Holding Anonim Şirketi'ne devredilmiştir.

21 Nisan 2016 tarihinde Aksel Goldenberg %2,5 hisse Kanat Emiroğlu'na devir, 425.000 TL tutarındadır.

15. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZSERMAYE KALEMLERİ (devamı)

Özkaynaklarda kaydedilen ve ortaklarla yapılan işlemler (devamı)

21 Haziran 2017 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısına göre, Naturel gaz'ın düzeltilmiş toplam sermayesi, Global Yatırım Holding Anonim Şirketi tarafından yapılan sermaye arttırımı ile, 66.000.000 TL'ye yükselmiştir. Aksel Goldenberg ve Kanat Emiroğlu, rüçhan haklarını kullanmayarak sermaye arttırımına katılmamıştır. Mevzuatın izin verdiği fonların sermayeye dönüştürülmesi, devamında Global Yatırım Holding A.Ş. alacaklarının sermayeye dönüştürülmesi ile yapılmıştır. Buna göre 2004 yılı sermaye düzeltmesi olumlu farklarına ilişkin fonlardan 65.437 TL ve özel fonlardan (sat geri kirala işleminden oluşan gelirler) 3.713.966 TL tutarları ile nakit 45.985.097 TL sermayeye eklenmiştir. Yeniden değerlendirme ölçüm kazançları hesabında yer alan arsa değerlendirme kazançları ise, 6 Ekim 2017 tarihinde satılmış olan Çorlu tesis arsası nedeniyle 2.392.960 TL azalmıştır. 18 Aralık 2017 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı ile 25.000.000 tutarındaki Geçmiş Yıl Zararının Global Yatırım Holding Şirketi alacakları ile mahsubu yoluyla sermayenin güçlendirilmesine karar verilmiştir. Aksel Goldenberg ve Kanat Emiroğlu rüçhan haklarını kullanmama kararı almıştır.

21 Aralık 2018 tarihinde Şirket Genel Kurulunda alınan karara göre, Naturel gaz'ın 66.000.000 TL olan düzeltilmiş sermayesinin, ortaklar Aksel Goldenberg ve Kanat Emiroğlu'nun feragat ve muvafakatleri uyarınca diğer ortak Global Yatırım Holding A.Ş'nin şirketten olan nakit alacağının 34.000.000 TL'sinin sermayeye dönüştürülmesi suretiyle şirket sermayesi 66.000.000 TL'den 100.000.000 TL'ye yükselmiştir.

Yasal Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın % 10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in kar dağıtımına konu edilebilecek karı bulunmadığından kanuni yedek akçe ayrılmamıştır.

Geçmiş Yıl Zararları

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla 79.800 TL tutarındaki olağanüstü yedekler hesabı "Geçmiş yıllar zararları" içinde gösterilmiştir. SPK'nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde "Geçmiş yıllar zararları"nda izlenen tutarın indirim kalemi olarak dikkate alınması esastır.

16. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışı

Kar veya zarar ile ilişkilendirilmeyerek diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilen maddi duran varlık değer artışları yedeğinden oluşmaktadır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

16. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ (devamı)**Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışı (devamı)**

31 Aralık tarihinde sona eren yıllarda maddi duran varlıklar gerçeğe uygun değer tespitine ait hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak	1 Ocak
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dönem başındaki bakiye	3.998.446	10.105.372
Maddi duran varlıkların gerçeğe uygun değer tespitinden kaynaklanan artış	88.178.026	-
Gerçeğe uygun değer tespitinden kaynaklanan ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(17.635.605)	-
Geçmiş yıllar karına transfer edilen	-	(2.392.960)
Sermayeye transfer edilen	-	(3.713.966)
Dönem sonu bakiyesi	74.540.867	3.998.446

Maddi duran varlık yeniden değerlendirme fonu, araziler ile makine ve ekipmanların gerçeğe uygun değer tespiti sonucu ortaya çıkar. Gerçeğe uygun değerlenen bir arazinin ya da makine ve ekipmanların elden çıkarılması durumunda, yeniden değerlendirme fonunun satılan varlıkla ilişkili kısmı doğrudan geçmiş yıl karına devredilir.

17. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona dönemlere ait hasılat ve satışların maliyeti aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-	1 Ocak-
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Doğalgaz satış gelirleri	248.094.872	212.373.896
Hizmet gelirleri	2.140.718	1.434.092
Satışların maliyeti	(195.410.738)	(190.440.264)
	54.824.852	23.367.724

	1 Ocak-	1 Ocak-
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Satılan doğalgaz maliyeti	154.567.866	153.511.844
Amortisman giderleri (Dipnot 19)	13.713.937	11.297.099
Taşeron ulaşım maliyetleri	11.064.210	17.798.156
Elektrik maliyeti	4.240.334	3.638.559
Kira giderleri	3.827.546	159.578
Personel maliyeti	3.230.511	1.815.822
Akaryakıt giderleri	2.055.097	922.328
Bakım onarım giderleri	1.341.006	586.899
Sigorta giderleri	189.979	192.822
Diğer giderler	1.180.252	517.157
	195.410.738	190.440.264

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

18. PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait pazarlama, satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Amortisman ve itfa giderleri (Dipnot 19)	7.472.008	7.759.301
Personel giderleri	8.671.660	7.401.787
Vergi, resim ve harçlar	2.740.247	2.405.589
Komisyon giderleri	2.233.184	-
Kira giderleri	1.484.990	1.299.741
Bakım onarım giderleri	763.527	929.061
Sigorta giderleri	732.957	703.250
Güvenlik giderleri	694.460	639.665
Akaryakıt giderleri	474.072	416.780
Seyahat giderleri	426.766	259.255
Haberleşme giderleri	173.090	169.070
Bina yönetim giderleri	192.498	143.724
Danışmanlık giderleri	303.990	84.894
Diğer	425.282	414.443
	26.788.731	22.626.560

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Personel giderleri	7.395.618	5.495.522
Reklam, ilan ve tanıtım giderleri	731.432	110.968
Kira giderleri	474.373	392.296
Bilgi işlem giderleri	440.734	394.183
Amortisman ve itfa giderleri (Dipnot 19)	427.079	273.979
Bina yönetim giderleri	376.696	340.151
Danışmanlık giderleri	369.826	479.746
Seyahat giderleri	209.969	199.107
Vergi, resim ve harçlar	150.565	303.878
Ulaşım giderleri	95.735	95.681
Diğer	193.015	312.543
	10.865.042	8.398.054

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

19. ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait personel giderleri ve amortisman giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Personel giderleri		
Pazarlama giderleri	8.671.660	7.401.787
Genel yönetim giderleri	7.395.618	5.495.522
Satışların maliyeti	3.230.511	1.815.822
	19.297.789	14.713.131
	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Amortisman ve itfa giderleri		
Satışların maliyeti	13.713.937	11.297.099
Pazarlama giderleri	7.472.008	7.759.301
Genel yönetim giderleri	427.079	273.979
	21.613.024	19.330.379

20. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR/GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait esas faaliyetlerden diğer gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Ticari alacakların vade farkı geliri	533.800	311.739
Sigorta tazminat bedeli	-	43.976
Diğer gelirler	151.797	38.893
	685.597	394.608

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait esas faaliyetlerden diğer giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü zararları (Dipnot 6)	2.307.333	1.073.761
Ceza giderleri	1.428.000	1.212.473
Ticari borçların vade farkı giderleri	305.486	186.338
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri	158.608	1.687.647
Diğer giderler	224.712	268.795
	4.424.139	4.429.014

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

21. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR VE GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Sabit kıymet satış zararı	-	1.469.481
	-	1.469.481

22. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Faiz gelirleri	158.334	183.311
	158.334	183.311

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait finansman giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Kur farkı gideri, net	35.732.791	6.964.484
Kredi faiz giderleri	13.364.433	11.687.346
İlişkili taraflar faiz giderleri (Dipnot 24)	3.765.550	3.895.843
Kredi komisyon gideri	1.737.801	1.307.127
Takas işlemlerden gerçeğe uygun değer zararları	345.773	-
Finansal kiralama faiz gideri	208.874	828.804
	55.155.222	24.683.604

23. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)***Kurumlar Vergisi***

Şirket, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Şirket’in cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

31 Aralık 2018 yılında uygulanan efektif vergi oranı %22’dir (2017: %20). 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 91inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 10uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu’na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

**23. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)
(devamı)**

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %22 (2017: %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir. Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez. Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştiraktan elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları gayrimenkullerinin (taşınmazlarının) kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı, 31 Aralık 2018 itibarıyla kurumlar vergisinden istisnadır. Bununla birlikte, 7061 sayılı kanunla yapılan değişiklikle bu oran taşınmazlar açısından %75’ten %50’ye indirilmiş ve 2018 yılından itibaren hazırlanacak vergi beyannamelerinde bu oran %50 olarak kullanılacaktır.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı, 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir. Şirket’in dağıtılabılır karı bulunmadığından gelir vergisi stopajı hesaplanmamıştır.

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri

Şirket, vergiye esas finansal tabloları ile TFRS’lere göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas mali tablolar ile TFRS’lere göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosundaki vergi geliri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Ertelenmiş vergi geliri	9.621.121	7.009.372
	9.621.121	7.009.372

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

**23. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)
(devamı)***Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)*

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan kalemler aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Vergiden mahsup edilecek geçmiş yıl zararları	5.340.321	5.005.817
Yeniden değerlendirme ve maddi varlıkların amortisman / diğer maddi olmayan varlıkların itfa farkları	2.136.122	11.875.794
Şüpheli alacak karşılığı	1.345.494	761.709
Çalışanlara sağlanan kısa vadeli karşılıklar	601.446	-
Stoklar	150.010	136.373
Kıdem tazminatı karşılıkları	131.734	113.459
Krediler ve peşin ödenen komisyonları	(171.401)	(350.549)
Diğer	2.132	7.739
	<u>9.535.858</u>	<u>17.550.342</u>

Bilanço tarihinde Şirket'in, 26.406.267 TL değerinde (2017 : 25.029.087 TL) gelecekte elde edilmesi muhtemel karlarına karşı netleştirilebileceği kullanılmayan vergi zararı vardır ve bu zararlara ait 5.340.321 TL (2017: 5.005.817 TL) tutarında bir ertelenmiş vergi varlığı kayıtlara alınmıştır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, birikmiş mali zararların ve tükenme sürelerinin yıllara göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
2019 yılında sona erecek	2.953.382	2.953.382
2022 yılında sona erecek	22.075.705	22.075.705
2023 yılında sona erecek	1.377.180	-
	<u>26.406.267</u>	<u>25.029.087</u>

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı/yükümlülüğü hareketleri aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	17.550.342	10.540.970
Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	9.621.121	7.009.372
Özkaynak altında muhasebeleştirilen (Dipnot 16)	(17.635.605)	-
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>9.535.858</u>	<u>17.550.342</u>

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

**23. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)
(devamı)**

Dönem vergi giderinin dönem karı /(zararı) ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Vergi karşılığının mutabakatı:		
Vergi öncesi kar / (zarar)	(41.564.351)	(37.661.070)
Gelir vergisi oranı %22 (2017: %20)	9.144.157	7.532.214
Vergi etkisi:		
- vergi oranının %20'den %22'ye değişimi	1.005.396	-
- kanunen kabul edilmeyen giderler	(71.264)	(82.492)
- diğer	(457.168)	(440.350)
Kar veya zarar tablosundaki vergi karşılığı gideri	9.621.121	7.009.372

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018		
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Duran varlıklar değer artış fonundaki değişim	88.178.026	(17.635.605)	70.542.421
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir	88.178.026	(17.635.605)	70.542.421

24. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, ilişkili taraflardan alacaklar aşağıdaki gibidir:

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2018			
	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa vadeli		Kısa vadeli	
	Ticari	Diğer	Ticari	Diğer
Global Yatırım Holding A.Ş.(*)	-	-	501.895	6.963.911
Aksel Goldenberg	135.448	-	-	-
Ortadoğu Liman İşletmeleri A.Ş.	-	-	305.694	-
Global Liman İşletmeleri A.Ş.	-	-	70.124	-
Global Menkul Değerler A.Ş.	-	-	4.153	-
IEG Kurumsal Finansal Danışmanlık A.Ş.	-	-	77.598	-
Straton Maden (*)	1.022.907	-	-	-
Tres Enerji A.Ş.	7.272	-	-	-
RA Güneş Enerjisi Üretimi A.Ş.	-	-	-	-
	1.165.627	-	959.464	6.963.911

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

24. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2017			
	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa vadeli		Kısa vadeli	
	Ticari	Diğer	Ticari	Diğer
Global Yatırım Holding A.Ş.(**)	-	-	-	4.335.287
Nesa Madencilik	-	-	606.811	-
Ortadoğu Liman İşletmeleri A.Ş.	-	-	210.343	-
Global Liman İşletmeleri A.Ş.	-	-	69.001	-
Global Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	-	260	-
IEG Kurumsal Finansal Danışmanlık A.Ş.	-	-	55.635	-
Straton Maden	543.042	-	-	-
Tres Enerji A.Ş.	87.439	-	-	-
RA Güneş Enerjisi Üretimi A.Ş.	11.119	-	-	-
	641.600	-	942.050	4.335.287

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Straton Maden'den olan teminatsız alacaklardan oluşmaktadır. (Faiz oranı: 31 Aralık 2018: %19,5; 31 Aralık 2017: % 10,5).

(**) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bakiyenin 6.963.911 TL'si (31 Aralık 2017: 3.895.843 TL) Global Yatırım Holding A.Ş.'ye olan borçların faizinden kaynaklanmaktadır (Faiz oranı: 31 Aralık 2018: %19,5; 31 Aralık 2017: % 10,5).

Şirket'in 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren döneme ait ilişkili taraflarla yaptığı işlemler sonucunda oluşan gelir ve giderler aşağıda özetlenmiştir:

İlişkili taraflarla olan işlemler	1 Ocak - 31 Aralık 2018				
	Kira geliri/(gideri)	Faiz geliri/(gideri)	Doğalgaz satış geliri	Elektrik gideri	Diğer gelir/(gider)
Global Yatırım Holding A.Ş.	-	(3.765.550)	-	-	-
Straton Maden Yatırımları ve İşletmeciliği	60.000	23.721	2.008.518	-	69.188
Tenara Enerji A.Ş.	-	-	-	(2.017.029)	-
Ardus Gayrimenkul Yatırım A.Ş.	(86.133)	-	-	-	-
Rıhtım 51 Gayrimenkul Yatırım A.Ş.	(105.382)	-	-	-	-
Ortadoğu Liman İşletmeleri A.Ş.	-	-	-	-	(73.329)
Global Liman İşletmeleri A.Ş.	-	-	-	-	(12.187)
Global Menkul Değerler A.Ş.	-	(827)	-	-	(3.520)
Tres Enerji A.Ş.	-	-	-	-	33.561
	(131.515)	(3.742.656)	2.008.518	(2.017.029)	13.713

İlişkili taraflarla olan işlemler	1 Ocak - 31 Aralık 2017			
	Kira gideri	Faiz gideri	Doğalgaz satış geliri	Hizmet geliri
Global Yatırım Holding A.Ş.	(75.901)	(3.895.843)	-	-
Straton Maden Yatırımları ve İşletmeciliği	-	-	1.583.288	-
Tres Enerji A.Ş.	-	-	-	87.439
RA Güneş Enerjisi Üretimi A.Ş.	-	-	-	11.119
	(75.901)	(3.895.843)	1.583.288	98.558

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

24. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Üst düzey yöneticiler ile yapılan işlemler:

Şirket üst düzey yönetim kadrosu Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve direktörlerden oluşmaktadır. Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar ise ücret, prim ve sağlık sigortası gibi faydaları içermektedir. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Maaşlar ve çalışanlara sağlanan diğer haklar	2.916.371	2.720.524
	2.916.371	2.720.524

25. PAY BAŞINA KAZANÇ/(KAYIP)

Şirketin 31 Aralık 2018 ve 2017 yılları itibarıyla faaliyetlerini zararlı sonuçlandırması nedeniyle pay başına kayıp miktarı 0,4813 TL'dir (31 Aralık 2017: 0,7339 TL). Pay başına kayıp net dönem zararının Şirket hisselerinin dönem içindeki ağırlıklı ortalama hisse adedine bölünmesiyle hesaplanır. 31 Aralık tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla hisse başına kayıp hesaplaması aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Pay başına kayıp		
Dönem boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı (tam değeri)	66.371.585	41.767.760
Şirket hissedarlarına ait net dönem zararı	(31.943.230)	(30.651.698)
Faaliyetlerden elde edilen hisse başına kayıp (TL)	(0,4813)	(0,7339)
Sulandırılmış pay başına kayıp		
Devam eden faaliyetlerden elde edilen pay başına kayıp	(0,4813)	(0,7339)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)***Finansal Risk Yönetimi***

Şirket faaliyetleri sırasında aşağıdaki çeşitli risklere maruz kalmaktadır:

- Kredi Riski
- Likidite Riski
- Piyasa Riski

Bu dipnot Şirket'in yukarıda bahsedilen risklere maruz kalması durumunda, Şirket'in bu risklerin yönetimindeki hedefleri, politikaları ve süreçleri hakkında bilgi vermek amaçlı sunulmuştur.

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Risk Yönetimi (devamı)

Şirket Yönetim Kurulu, Şirket'in risk yönetimi çerçevesinin kurulmasından ve gözetiminden genel olarak sorumluluk sahibidir.

Şirket'in risk yönetimi politikaları Şirket'in maruz kalabileceği riskleri belirlemek ve maruz kalabileceği riskleri analiz etmek için oluşturulmuştur. Risk yönetimi politikalarının amacı Şirket'in riskleri için uygun risk limit kontrolleri oluşturmak, riskleri izlemek ve limitlere bağlı kalmaktır. Şirket çeşitli eğitim ve yönetim standartları ve süreçleri yoluyla, disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı yaratarak, tüm çalışanların rollerini ve sorumluluklarını anlamasına yardımcı olmaktadır.

Kredi riski

Kredi riski bir finansal araca yatırım yapan taraflardan birinin yükümlülüğünü yerine getiremeyip diğer tarafın finansal zarara uğrama riskidir.

Kredi riski yoğunlaşmaları, karşı tarafların benzer iş faaliyetlerinde bulunmaları veya aynı coğrafi bölge içinde faaliyet göstermeleri ya da benzer ekonomik özelliklere sahip olmaları durumunda, sözleşmeye bağlanmış yükümlülüklerinin yerine getirilebilmelerinin ekonomik, politik ve diğer şartlardaki değişikliklerden aynı şekilde etkilenmeleri sonucunda oluşur.

Likidite riski

Likidite riski genel olarak Şirket faaliyetlerinin fonlanması ve pozisyonların yönetilmesi esnasında ortaya çıkar. Bu risk uygun vadelerde ve oranlarda varlıkları fonlamama ve uygun bir zaman diliminde makul bir fiyatla bir varlığı elden çıkaramama risklerini de içermektedir.

Piyasa riski

Piyasa riski, faiz oranı, döviz kuru ve hisse fiyatları gibi piyasa fiyatlarındaki değişimi ifade eder. Piyasa fiyatlarındaki değişimler Şirket'in gelirlerini etkilediği için Şirket piyasa riskine maruz kalmaktadır.

Döviz kuru riski

Şirket, döviz cinsinden ticari ve finansal borçlarının TL'ye çevriminde kullanılan kurların oranlarının değişiminden ötürü kur riskine maruzdur.

Faiz oranı riski

Şirket, değişken faizli banka borçlarından ötürü faiz oranı riskine maruzdur. Şirket, faiz doğuran varlıkları çok kısıtlı olduğundan değişken faizli banka borçlarından kaynaklanan faiz riskine maruz kalmaktadır.

Risk Yönetimi Açıklamaları

Şirket, faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Şirket'in toptan risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülmezliğine odaklanmakta olup, Şirket'in mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Sermaye risk oranı

Şirket, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanmayı hedeflemektedir.

Şirket, sermaye yönetimini borç/sermaye oranını kullanarak izler. Bu oran, net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzerlerinin toplam borç tutarından (finansal borçların toplamı) düşülmesiyle hesaplanır. Toplam sermaye, özkaynaklar ile net borcun toplanmasıyla hesaplanır. Şirket'in bu şekilde hesaplanmış net borç oranı, 31 Aralık 2018 itibarıyla %50'dir (2017: %77).

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Risk Yönetimi (devamı)

Sermaye risk oranı (devamı)

Net Borç / Toplam Sermaye Oranı

	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
Finansal Borçlar	116.254.005	125.202.421
Eksi: Nakit ve Nakit Benzerleri	(5.300.520)	(5.272.536)
Net Borç	110.953.485	119.929.885
Toplam Özkaynak	108.880.614	36.281.423
Toplam Sermaye	<u>219.834.099</u>	<u>156.211.308</u>
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı	<u>50%</u>	<u>77%</u>

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Kredi riski*

Finansal varlıkların kayıtlı değerleri, maruz kalınan azami kredi riskini gösterir. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski aşağıdaki gibidir:

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

	Alacaklar				
	<u>Ticari Alacaklar</u>		<u>Diğer Alacaklar</u>		
	<u>İlişkili</u> <u>Taraf</u>	<u>Diğer</u> <u>Taraf</u>	<u>İlişkili</u> <u>Taraf</u>	<u>Diğer</u> <u>Taraf</u>	<u>Banka</u> <u>Mevduat</u>
31 Aralık 2018					
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	1.165.627	29.053.091	-	849.519	1.610.166
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	11.762.096	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter	1.165.627	21.352.576	-	849.519	1.610.166
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	7.700.515	-	-	-
-Teminat, vs işe güvence altına alınmış kısmı	-	1.228.768	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri					
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	6.115.880	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(6.115.880)	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Kredi riski (devamı)***Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri**

	Alacaklar				
	<u>Ticari Alacaklar</u>		<u>Diğer Alacaklar</u>		
	<u>İlişkili</u> <u>Taraf</u>	<u>Diğer</u> <u>Taraf</u>	<u>İlişkili</u> <u>Taraf</u>	<u>Diğer</u> <u>Taraf</u>	<u>Banka</u> <u>Mevduat</u>
31 Aralık 2017					
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	641.600	23.403.820	-	204.022	816.744
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	8.142.034	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter	641.600	20.268.596	-	204.022	816.744
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	3.135.224	-	-	-
-Teminat, vs işe güvence altına alınmış kısmı	-	802.958	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri					
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	3.808.547	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(3.808.547)	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Kredi riski (devamı)*

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
	Ticari Alacaklar	Ticari Alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	4.196.439	1.978.344
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	2.158.668	312.585
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	1.345.408	844.296
Toplam	7.700.515	3.135.224
Teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	1.228.768	802.958

Şirket, vadeli satışlardan kaynaklanan ticari alacakları ve diğer alacaklar ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır.

Şirket her yeni müşterisi ile standart ödeme, teslimat şartları ve sürelerinde anlaşmadan önce, bu müşterilere ait kredi riskini analiz etmekte ve yönetmektedir. Genel bir kural olarak Şirket, müşterilerinden ortalama 2 aylık gaz tüketim bedelini karşılar mahiyette kredi riski için teminatlandırma talep etmektedir. 2013 yılından başlayarak Şirket, müşterilerinin kredi riskini azaltmak amacıyla doğrudan borçlandırma sistemi kullanmaya başlamıştır. Şirket, alacaklarının bir kısmını Doğrudan Borçlandırma Sistemi'nin ("DBS") kullanımıyla güvence altına almaktadır. Bankalar, DBS aracılığıyla Şirket müşterileri için kredi limiti belirlemekte olup, tahsil edildikleri zaman müşteri vadesine göre bankalardan alacak tutarını tahsil etmektedir. Şirket ayrıca alacaklarını güvence altına almanın bir başka aracı olarak müşterilerinden teminat almaktadır.

Ayrılan karşılıkların, Şirket'in ticari alacaklarının tahsilâtındaki geçmiş deneyimlerine bakıldığında, öngörülen sınırlar içinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yönetim, ayrılan karşılıklar dışında Şirket'in ticari alacakları ile ilgili ilave risk öngörmemektedir.

Döviz kuru riski

Yabancı para riski, herhangi bir finansal aracının değerinin döviz kurundaki değişikliğe bağlı olarak değişmesinden doğan risktir. Şirket, yabancı para bazlı borçlarından dolayı yabancı para riski taşımaktadır. Söz konusu riski oluşturan temel yabancı para birimleri ABD Doları ve Avro'dur. Şirket'in finansal tabloları TL bazında hazırlandığından dolayı, söz konusu finansal tablolar yabancı para birimlerinin TL karşısında dalgalanmasından etkilenmektedir.

Şirket, kur riskini azaltabilmek için yabancı para açık pozisyonunu dengeleyici bir politika izlemektedir. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in net açık pozisyonu aşağıdaki yabancı para cinsinden varlıklar ve borçlardan kaynaklanmaktadır.

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Döviz kuru riski (devamı)*

	31 Aralık 2018		
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro
1. Ticari Alacak	-	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
3. Diğer	-	-	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	-	-	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
7. Diğer	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	-	-	-
10. Ticari Borçlar	162.921	15.146	13.809
11. Finansal Yükümlülükler	28.063.915	5.197.519	119.490
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	28.226.836	5.212.665	133.299
14. Ticari Borçlar	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	61.555.290	11.700.525	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	61.555.290	11.700.525	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	89.782.126	16.913.190	133.299
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık /	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(89.782.126)	(16.913.190)	(133.299)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(89.782.126)	(16.913.190)	(133.299)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-
23. İhracat	-	-	-
24. İthalat	-	-	-

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Döviz kuru riski (devamı)***31 Aralık 2017**

	TL Karşılığı		
	(Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro
1. Ticari Alacak	-	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
3. Diğer	-	-	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	-	-	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
7. Diğer	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	-	-	-
10. Ticari Borçlar	1.002.168	196.371	57.906
11. Finansal Yükümlülükler	31.503.142	7.250.550	920.118
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	32.505.310	7.446.921	978.024
14. Ticari Borçlar	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	63.407.243	16.667.380	119.489
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	63.407.243	16.667.380	119.489
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	95.912.554	24.114.301	1.097.513
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19a-19b)	(95.912.554)	(24.114.301)	(1.097.513)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(95.912.554)	(24.114.301)	(1.097.513)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam uygun değeri	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-
23. İhracat	-	-	-
24. İthalat	-	-	-

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Döviz kuru riski (devamı)*

	31 Aralık 2018	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
	ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişmesi halinde	
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(8.897.860)	8.897.860
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	(8.897.860)	8.897.860
	Avro'nun TL karşısında %10 değişmesi halinde	
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(80.353)	80.353
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(80.353)	80.353
TOPLAM (3 + 6)	(8.978.213)	8.978.213
	31 Aralık 2017	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
	ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişmesi halinde	
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(9.095.673)	9.095.673
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	(9.095.673)	9.095.673
	Avro'nun TL karşısında %10 değişmesi halinde	
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(495.582)	495.582
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(495.582)	495.582
TOPLAM (3 + 6)	(9.591.255)	9.591.255

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Faiz oranı riski*

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, Şirket'in faizli finansal araçlarının profili aşağıdaki gibidir:

	Defter Değeri	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Sabit oranlı araçlar		
Vadeli mevduatlar	895.217	595.000
İlişkili taraflardan alacaklar	1.165.627	641.600
	2.060.844	1.236.600
Değişken oranlı araçlar		
Finansal borçlar	(116.254.006)	(125.202.421)
	(116.254.006)	(125.202.421)

Sabit faizli araçlar için gerçeğe uygun değer duyarlılık analizi:

Şirket'in, sabit faizli gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülük ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı türev araçları (vadeli faiz oranı takasları) bulunmamaktadır. Bu nedenle, raporlama dönemi itibarıyla faiz oranlarındaki değişim kar veya zararı etkilemeyecektir.

Değişken faizli araçlar için nakit akış duyarlılık analizi:

Finansal risklere karşı önemli nakit akım ve operasyonları korumak için, Şirket değişken faiz oranlarını sabit faiz oranına çeviren faiz oranı takas işlem anlaşmaları yapmaktadır. Bu türev araçlarındaki değişiklikler cari dönem içerisinde doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmektedir. Uzun vadeli finansal yükümlülükleri dikkate alarak faiz maliyetini makul bir seviyede tutmak için, Şirket finansal yükümlülüklerin faiz oranını sabitlemek için sabit-ödendi/değişken alındı faiz takas işlem sözleşmeleri yapmaktadır. Şirket'in değişken faiz riskine maruz kalan kredi yükümlülükleri Dipnot 5'de gösterilmiştir.

Şirket İş bankası ve Garanti Bankası ile takas işlemleri gerçekleştirmiştir. Vadeli faiz oranı takas işleminin bitiş tarihi 1 Nisan 2022'dir ve sabit faiz oranı 1 Nisan ve 1 Ekim'de her yıl yeniden düzenlenmektedir.

Aşağıdaki tablo takas işlem anlaşmalarına ilişkin detayları içermektedir:

USD Nominal tutar	Sabit faiz oranı (%)	Kredi tutarı (USD)	Değişken faiz oranı (%)	Faiz ödeme dönemi	Vade
9.417.188	2,27	17.637.117	6 Aylık LIBOR+% 0,00	6 aylık	2022
3.139.064	2,27	5.946.569	6 Aylık LIBOR+% 0,00	6 aylık	2022

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Likidite riski*

Şirket'in fon kaynağı olarak bankaları, satıcılarını ve hissedarlarını kullanma hakkı vardır. Şirket, stratejisi dahilinde belirlenen hedeflerini gerçekleştirmek için gerekli olan fonlama şartlarındaki değişimleri saptayarak ve izleyerek likidite riskini sürekli olarak değerlendirmektedir. Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilmesi çeşitli finansal kuruluşlardan yeterli finansman olanakları temin edilerek finansman likidite riski yönetilmektedir. Şirket'in likidite yönetimi yaklaşımı, her dönem yeterli likiditeye sahip olup vadeleri geldiğinde yükümlülüklerini hem olağan hem de zor koşullarda herhangi bir kabul edilemez bir zarara ve Şirket'in piyasada ki ismine zarar vermeden karşılamaktır. Aşağıdaki tablo, Şirket'in türev niteliğinde olmayan ve olan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Tabloda belirtilen tutarlar sözleşmeye bağlı iskonto edilmemiş nakit akımlarıdır:

31 Aralık 2018

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı</u>		<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>
		<u>(I+II+III)</u>				
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	114.581.489	136.906.040	10.607.478	37.531.106	88.767.456	
Finansal kiralama yükümlülükleri	1.672.517	1.890.242	1.425.519	464.723	-	-
Ticari borçlar	19.593.293	19.593.293	15.602.842	3.990.451	-	-
Diğer borçlar	8.315.487	8.315.487	1.565.980	6.749.507	-	-
Toplam yükümlülük	144.162.786	166.705.062	29.201.819	48.735.787	88.767.456	

31 Aralık 2017

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı</u>		<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>
		<u>(I+II+III)</u>				
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	114.891.930	132.770.602	-	42.958.862	89.811.740	
Finansal kiralama yükümlülükleri	10.310.491	10.711.731	2.705.748	6.753.157	1.252.827	
Ticari borçlar	12.886.393	12.886.393	4.898.959	7.987.434	-	-
Diğer borçlar	5.498.517	5.498.517	2.089.116	3.409.401	-	-
Toplam yükümlülük	143.587.331	161.867.243	9.693.823	61.108.854	91.064.567	

NATURELGAZ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)*Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)**Likidite riski(devamı)***Finansal araçların sınıfları ve gerçeğe uygun değerleri**

	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
31 Aralık 2018				
<u>Finansal varlıklar</u>				
Nakit ve nakit benzerleri	5.300.520	-	5.300.520	3
Ticari alacaklar	30.218.718	-	30.218.718	6,24
Diğer finansal varlıklar	849.519	-	849.519	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>				
Finansal borçlar	-	116.254.006	116.254.006	5
Ticari borçlar	-	19.593.253	19.593.253	6,24
Diğer finansal yükümlülükler	-	8.315.487	8.315.487	7,24
31 Aralık 2017				
<u>Finansal varlıklar</u>				
Nakit ve nakit benzerleri	5.272.536	-	5.272.536	3
Ticari alacaklar	24.045.420	-	24.045.420	6,24
Diğer finansal varlıklar	204.022	-	204.022	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>				
Finansal borçlar	-	125.202.421	125.202.421	5
Ticari borçlar	-	12.886.393	12.886.393	6,24
Diğer finansal yükümlülükler	-	5.498.517	5.498.517	7,24

26. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Risk Yönetimi Açıklamaları (devamı)

Sermaye riski yönetimi

Sermayeyi yönetirken Şirket'in hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Şirket'in faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Şirket ortaklara ödenen temettü tutarını değiştirebilir, sermayeyi hissedarlara iade edebilir, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilir.

27. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

28. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

Bulunmamaktadır.